

ANCA ZAHARIA

EDITORA
HERG BENET

ANCA ZAHARIA

Jurnal de librar

Editura HERG BENET

2017

Colecția

BLOG 'N' ROLL

HERG BENET
P U B L I S H E R S

© 2017 Anca Zaharia

© 2017 Editura Herg Benet

Această carte este protejată de legea drepturilor de autor.
Reproducerea textului este interzisă fără acordul expres al editurii,
indiferent de suportul fizic sau electronic, în afara limitelor legale
de citare folosite în recenzii sau în mediile de promovare.

Editura Herg Benet

Str. Aurel Vlaicu nr. 9, sector 2, București, România

www.hergbenet.ro

editor@hergbenet.ro

Copertă și concept grafic: The Spartan Bureau

ISBN ePub: 978-606-763-127-2

ISBN Print: 978-606-763-117-3

Reproducerea integrală sau parțială a textelor nu este permisă
fără acordul scris al deținătorului de drepturi de autor.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Jurnal de librar a fost, la început, un hashtag pe care-l foloseam la finalul fiecărei povestiri legate de ceea ce mi se întâmpla la muncă și pe care îl puneam pe Facebook nu atât din dorința de a arăta ce amuzantă e viața de librar, ci mai mult sperând că publicul larg, consumatorii de carte și nu numai, vor vedea meseria de librar mai aproape de ceea ce este ea de fapt, și mai puțin un „ah, ce frumos, stai toată ziua și citești și mai iei și salar”. Nu, n-ai nici măcar voie să citești la muncă, în cele mai multe locuri. Și chiar dacă ar fi așa, salariul nu e deloc de invidiat.

M-am angajat ca librar la începutul anului 2013, iar de atunci am tot schimbat angajatorul, ajungând însă mereu la cărți, la a le vinde unor oameni care, de cele mai multe ori, m-au pus în fața unor situații care pe moment păreau ireale și deloc, dar absolut deloc amuzante.

În 2016, după 3 ani de librărit și fără dorința de a mai fi preșul vreunui semi-analfabet deținător de librărie care oferă salariul minim pe economie, alături de multă lipsă de respect, unor oameni care au citit mai mult decât toată familia extinsă a marelui afacerist cu librării, am pus laolaltă tot ce am mai găsit și mi-am putut aminti în legătură cu cei 3 ani. Frumoși, dar nu prea.

Am lucrat la început la un stand de carte pe galeria comercială a unui hypermarket. Am plecat de acolo pentru că era un frig-curent-aer-condiționat-non-stop, încât am făcut, în vremea aia, toate infecțiile posibile prin gât, nas și urechi. Apoi m-am întors acolo, câteva luni mai târziu, pentru că nu găsisem alt job și vânzarea cărților fusese oarecum acceptabilă pentru 900 lei pe lună care răsplăteau ture de muncă de 12, dar deseori și 13-14 ore, fără mare respect pentru dimineața sau seri

târzii, pentru weekenduri. Da, duminică seara la ora unșpe eu încă vindeam cărți. Am plecat când cei din conducerea hypermarketului au decis să-mi mute standul fără să-mi zică, trezindu-mă că-mi culeg cărțile împrăștiate pe jos, pe alte standuri și pe coșurile de gunoi; plângându-mă la cei care mă angajaseră, am aflat că nu trebuie să te plângi atunci când ești „decât o vânzătoare”.

Apoi am ajuns să lucrez la un mare lanț de librării, cu puncte de lucru prin toată România și cu un management comunist și defectuos, care nu apreciază schimbarea, ideile, nici măcar puterea cu care eșecul îți transmite că poate e momentul să regândești ceva. După un an acolo și după ce am ajuns managerul librăriei (mai degrabă fără voia mea, că eram în etapa de moliciune a personalității când, dacă zicea cineva „hai”, eu mă duceam), mi-am dat demisia cu sentimentul că sunt cea mai jignită persoană din lume. Cerusem, mai bine zis cerșisem, un concediu timp de vreo două luni. În final am primit pe mail aprobarea că hai, fie, ia-ți de prin data de 20, dar nu mai mult de o săptămână. Mi-am scris cererea, am trimis-o la HR, am plecat fericită să... well, să dorm, pentru că salariul, nici măcar ăla de manager de librărie, nu e suficient dacă vrei să faci altceva decât să vorbești cu porumbeii din vreun oraș vecin pe care să te lauzi apoi că l-ai vizitat ca un turist serios. În prima zi de concediu am fost sunată de unul dintre directori, care s-a crizat că nu sunt la muncă. M-am crizat și eu, gândindu-mă că i s-au șters cuiva părți din memorie și nefiind sigură care era persoana aia. Am despicat firul în paispe și am ajuns să zic „m-am gândit că ok-ul de pe mail e suficient pentru a înțelege că da, e ok să plec o săptămână”, dar mi s-a spus „draga mea, pe tine nu te-a angajat nimeni aici să gândești”. Ei bine, demisie.

Timp de o lună am colaborat iar cu cei cu standurile de cărți; am lucrat pe

unde a fost nevoie, cât a fost nevoie, și am ținut interviuri de angajare pentru cei care urmau să lucreze la ceea ce devenise acum două standuri, unul în același supermarket, unul în cel mai nou-deschis mall din oraș. Urma să primesc, pentru luna respectivă, un salariu de librar normal plus plata orelor suplimentare, plus un bonus pentru intervieware, testare, angajare, instruire a noilor librari. Se terminase deja luna și plecasem de acolo când mi-au intrat și banii în cont, dar deja mi se făcuse scârbă de toată povestea pentru a mă mai plânge că promisem, de fapt, doar salariul minim pe economie, fără urmă de bonus sau măcar un „mercil“. La calculele mele ulterioare mi-a rezultat un plus de 5 lei față de salariul normal. 5 lei și-un la revedere sec pentru o lună în care viața mea a fost firma aia, plecat la 7 dimineața de acasă și ajuns la 11 noaptea, ture duble, triple, orice numai să fie bine tuturor, să mă asigur că explic tot ce se poate explica noilor angajați. Implicare din aceea cum am știut eu mereu, „de parcă-i firma mă-tii“, cum zicea o colegă tâmpită care supraviețuia pe principiul „important e să treacă timpul, ca să iei salariul“.

Următorul job, la un lanț mai mic de librării, dar destul de activ pe partea de comerț online, a părut întruchiparea perfecțiunii o vreme. Fiind și eu mai matură cu vreo 2 ani și cu o toleranță mai mare la colegi... mai necitiți, dar cu impulsul ăla cretin care te determină să spui altora ce să facă, de exemplu. Așa că m-am concentrat pe ce mi-a plăcut, am ignorat ce nu mi-a plăcut și am zis că, din fericire sau nu, probabil voi îmbătrâni acolo.

Jumătate de an mai târziu, ghinionul a făcut să mă îmbolnăvesc. Coloana și piciorul stâng. Nu era chiar atât de grav, aveam să aflu după o lună de analize și concediu medical și fizioterapie și medicamente care m-au făcut să-mi văd pereții ca fiind lichizi și cu stelute sau gelatinoși și cu ponei plutitori pe ei, dar când

medicul mi-a zis, după prima consultație, să intru în medical, am pornit cu stângul. Un muritor banal ar fi sunat la muncă și ar fi anunțat „sunt în medical“. Un muritor banal, dar fraier, a făcut așa: „știți, știu că sunt mai mulți în concediu de odihnă și că, dacă eu intru în medical, va fi foarte greu aici și de aceea vreau să vă rog să vă gândiți cum putem face cu programul astfel încât să nu vă încurc, să-mi fie bine și mie, dar și vouă“.

Eh, am tot fost amânată cu „da, Ancuța, dar tu ești puternică și mai rezisti, haide și mâine la muncă și vorbim mâine ca să vedem cum facem“. Eram deja în stadiul în care nu mai puteam merge decât șchiopătând și tot am ajuns să mă mai duc încă două săptămâni așa la muncă.

În naivitatea mea, chiar nu existau soluții, dar faptul că anunțasem că era musai să intru în medical era suficient, pentru că lumea e plină de oameni buni care-ți vor numai binele. Într-o sâmbătă seara (lucram două weekenduri pe lună câte 12 ore zilnic) am sunat-o pe șefa librăriei, bocind ca la înmormântare (deși îmi place să cred că nu-s chiar așa slabă de înger), rugând-o să găsească totuși o variantă pentru a mă înlocui; la cum mă simțeam, ziua de duminică nu mai părea o variantă de stat 12 ore în picioare.

Dar s-a apelat la puterea mea de înțelegere: șefa de librărie ar fi putut să mă înlocuiască, dar avea de vizitat un bătrân, o rudă. Nu-i așa că un domn de peste 90 de ani, căruia i-ai promis o vizită, este mai important decât un angajat care scanează cărți cu lacrimi în ochi și este întrebat de unii clienți dacă e bine, iar de alții de ce e așa ciudat? Da, în ziua următoare eram la muncă; doar eu și cu o colegă, Anna, pe care o veți regăsi în unele povestiri din paginile ce urmează. Anna răcită și cu amigdalele atât de umflate, încât nu putea vorbi. În timpul zilei îi

trimisesem un mail directoarei librăriei, care este și deținătoarea acesteia. I-am spus cum stau lucrurile și că e inacceptabil să fu tratată așa. Vreo 7-8 ore mai târziu, nici urmă de răspuns la mail.

La ora 8 seara, cu încă două ore de program în față, am cedat și i-am dat sms directoarei, spunând așa: „Bună și scuze. Ți-am trimis un mail, nu cred că l-ai văzut încă. Există vreo șansă să putem închide mai devreme azi? Nici eu, nici Anna nu mai reușim nici măcar să stăm și să ne uităm la clienți. Am tot tras de noi până acum, dar suntem ca și moarte – după cum au remarcat unii clienți.” Brusc, s-au găsit soluții: au venit chiar directoarea și o colegă care era liberă. Am fost luată la rost, pe un ton dizgrațios de superioritate: chiar sunt bolnavă? Ce am? Chiar am nevoie de medical? Îhîm, da, bine, mergeți acasă amândouă. N-am fost prea des tratată cu atâta scârbă și lipsă de înțelegere în viața mea. Da, te simți dublu de căcat: că ești bolnav și că e „vina” ta că ești bolnav (nu chiar, pentru că nu acasă, ci tot la muncă ridici zilnic zeci și sute de kilograme de cărți), și apoi pentru că „ți se dă voie”, cu silă, să te duci să te tratezi. Mulți, mulți oameni care au lucrat ca librari știu de povestea: „bine, zici tu că vrei medical, dar ce, e chiar așa grav?”. Scuză-mă, dragă patron șmecheraș de librărie, că nu mor în clipa aia pentru a fi credibil. Că am treișpe ani și te mint, merg târându-mă și plângând ca să-mi dai tu voie să mă duc nițel acasă și să mă uit la anime-uri și să ling acadele. Sunt un om simplu, nu găsesc nici eu înțelegere pentru tine, iar dacă deciziile tale de boss îmi afectează sănătatea sau stima de sine, îți doresc să pățești fix același lucru, să te simți umilit și să-ți crape câte ceva din organism, să te dezintegrezi și cineva să-ți bâzâie la urechi cu „hai, dulcețică, că mai poți, ce, nu știu eu ce puternic ești? Încă patru sute de ture de câte 12 ore și după aia negociem, poate te las 3 ore în medical, nu că meriți,

dar să-mi ajungă mie bucle infecte în Rai, dă om bun ce sunt!”.

A doua zi am intrat în concediul medical, auzind dinspre librărie chestii aberante ca „încă putea să meargă, ce, ăsta e caz de luat concediu?”, eu aflându-mă în stadiul în care medicul neurolog propunea operație la coloană.

În timpul acestui medical am tot primit mailuri cu un fel de reproșuri pentru că stau atââât de mult acasă (eram prin a 11-a zi), că să nu mai am pretenții la concediu de odihnă la întoarcerea la muncă pentru că m-am odihnit destul în medical și că, dacă tot stau atâta acasă, dacă am cumva de gând să și demisionez. Mi s-a părut o întrebare care putea să însemne două lucruri deopotrivă. Inițial am fost sinceră și am zis „la cum au degenerat lucrurile în ultima vreme, aș pleca dacă aș avea unde”. Dar apoi mi-am amintit că măcar demnitate mai am – sau că măcar aia vreau să-mi rămână – și am decis să-mi asum orice ar fi putut aduce viitorul. Am spus că da, vreau să demisionez. La urma urmei, nu asta se aștepta? Sau se înșina.

Am plecat și de acolo cu dorința de a nu deveni niciodată așa. Insensibilă, nesimțită, bănuitoare, concentrată pe ban, și nu pe om. Deși mie nici măcar nu-mi plac oamenii. Însă demnitatea mea și respectul pentru mine mi-au rămas intacte că e delicios să mă uit la ele și să văd că încă le am. Și cine știe? Poate că în altă parte salariul minim vine la pachet și cu niște respect.

Cartea asta pune laolaltă peste o sută de întâmplări din viața de zi cu zi de li-brar, cu momente în care unul dintre cei doi implicați (vânzătorul și cumpărătorul

de carte) par să aibă discuții ireale, incredibile, absurde. Atât de greu de crezut, încât și eu, la câteva luni după, râd copios când le recitesc. Și-mi vine să zic „n-are cum!”.

Dar are. Oamenii sunt cu atât mai încrezuți, cu cât au creier puțin, pe care-n loc să și-l umple cu cunoștințe sau altele folositoare preferă să-l burdușească numai cu infatuare, superioritate, rânjete de neam prost, glume și glumicele de neam și mai prost, replici de agățat vânzătoarele care ar provoca vomă și diaree concomitente și unui extraterestru fără mult habar de lumea noastră cu curu-n sus.

JURNAL DE LIBRAR

Hypermarket. Pe galeria comercială sunt standuri cu bijuterii, cosmetice, asigurări pentru diverse „ocazii” nefericite, țigări electronice și câte și mai câte. Printre toate acestea apare, într-o noapte de iarnă, un stand cu cărți, menit să aducă și ceva cultură în acest mediu. Că dacă iese omul duminica din casă și vrea să-și cumpere un pet de bere și niște semințe, să aibă unde găsi și niște cărți de dezvoltare personală și psihologie, de exemplu.

Dimineața, surpriza oamenilor este de dimensiuni reduse. Asta pentru că, evident, dacă alergi după petul de bere și nu mai știi unde s-a mutat raionul cu semințe și altele de ronțăit, atunci nu vezi ce a răsărit peste noapte acolo. N-ai cum. Poate doar atunci când se izbește vreun bezmetic de colțul standului și deplasează nițel mobilierul care ție ți se pare imposibil de mișcat fie și cu un milimetru atunci când e gol, dar acum, cu atâtea cărți pe ell... Cert e că se uită foarte urât domnul la tine și scoate un mârâit în timp ce-ți aruncă o privire dezgustată:

— Dar ce faci, buei?

Zâmbești, amabil, că așa te-au învățat când te-au angajat, deși tu le-ai spus clar că nu ai experiență de vânzătoare și că nu te pricepi, că nu de asta ai făcut două mastere, că poate iese rău...

— Poftim? Pot să vă ajut?

— Da, fă, mută-ți cărțile d-acial Ce, e librărie? zice nenea anti-cultură.

— Păi... da, chiar e librărie. Una atipică, poate, având în vedere locația, dar librărie e.

Mă privește cu neîncredere. Dacă aș fi mai înaltă, poate m-ar bănuși că-s

extraterestru. Poate nu știe ce e ăla, de fapt. Pleacă mormăind și, după ce-și strigă nevasta rămasă la probat oje, continuă, îndepărtându-se încetișor, ca și cum s-ar teme că l-aș putea ataca:

— Ce dracu', mă? Actipic, locație... S-o stricat magazinul, nuu, s-o dus dracului tot.

Nevasta, ajungându-l din urmă:

— Stai, stai, uite au aici cărți cu ăla de la televizor, Gordon Ramzi ăla... ia și mie, să-ți fac și io mâncare d-aia, să mă iubești!

— Hai, fă, mai repede, că-ți dau un Gordon actipic peste ochi... Mișcă-te, proasta dracului. Vrei tu carte...

După o zi foarte liniștită, o întrebare semi-amuzantă și semi-imbecilă nu strică. Dacă ar veni de la o persoană în vârstă, nici nu ar conta; poate nu știe, poate nu aude, poate nu vede. Dar când totul vine de la cineva care poate-i cu 2-3 ani mai „bătrân” decât mine, mă înspăimânt:

— Bună ziua! Aveți cumva... cum îi zice oare? Henric....

— Căutați o carte de istorie, deci?

— Ce istorie, do'n'șoară?

— Ați spus de Henric, de asta mă gândeam că vă pasionează istoria.

— Ei, pe naiba. Henric ăla, pe coada de mătură.

„Să-l ia dracii pe nesimțitul ăsta de Henric care umblă pe mătură. Ce naiba, o fi vreun nou vrăjitor, din ăla pentru copii sau ceva? Poate se referă la Harry Potter. Nu, n-are cum. Calmează-tel”

— Dați-mi mai multe detalii, vă rog. Poate vă amintiți autorul sau titlul cărții, fie și parțial. În orice caz, nu avem nicio carte care să conțină „Henric” în titlu...

— Păi de unde știi că nu ai? Ce, știi tu toate cărțile de aici?

Să nu mă înverzesc la față, să nu mușc, să nu.

— Sigur că le știu, de asta sunt aici. Deci, este carte de istorie sau nu?

— Nu, do'n'șoară! E Henric ăla, futu-i mama mă-sii. Henric Portăr, do'n'șoară. ăsta-i.

— Harry Potter, adică? Nu, îmi pare rău, editura noastră nu are acest titlu.

— Ce titlu, mie cartea îmi trebuie! Măcar știți de care zic? Aia cu vrăjitorul, dom'le, cu Henric Portăr.

Mă uimește, de fiecare dată, cum reușește fiecare să sară așa de ușor de la „dumneavoastră” la un „tu” aruncat ca o insultă.

— Nu avem Harry Potter, îmi pare rău. Cartea nu este în oferta editurii. Dar încercați să mergeți la o librărie, acolo sigur dați de ea, sunt mai multe șanse acolo.

Deja simt dispreț. Ce, nu s-a adresat ea unui loc destul de bun pentru a-i oferi
El cartea dorită?

— Da' aici nu e librărie? Ce e asta? Vinzi cartofi?

— Mi-ar plăcea, probabil ar fi mai simplu.

— Poftim?

— Nimic, vă spuneam doar că nu este librărie. Este un stand de carte. Al unei singure edituri. Nu pot să vă ofer ceea ce nu am, din păcate.

— Eeh, lasă că îți fac eu reclamație, atunci. Fir-ai tu să fii cu Henric cu tot! I-auzi, nu e librărie. Păi ce mai stai cu cărțile aici dacă nu e, nu?

Se îndepărtează, dar face ca toți ceilalți. Se întoarce să-mi mai spună câte ceva esențial, mai oprește câte un om care n-are habar de problemă, dar pe care-l informează. Ar fi oare prea mult să spun că toți cumpărătorii sunt la fel? Chiar și eu sunt așa, atunci când merg la brutărie și n-au oă verde, dar verde din ăla fain, nu așa...

Liniște. Câte unul, rar, se oprește mirat și se uită plin de bănuiele la cărți. Deloc de mirare, cei tineri sunt așa. Bătrânii – ăia nesimțiți în autobuz – pricep ce-i cu cartea acolo și că eu sunt dispusă să le răspund la întrebări, să-i ajut. Din cei tineri nu-mi dau mulți speranțe, căci mai aud câte un:

— Uite, băă, ce proștil Au adus cărți!

Sau, mai enervant, fără chiar a se uita la ce e pe rafturi, dar probabil îndemnați pentru că văd hârtie, indiferent de forma ei:

— Domnișoara, de la ce partid?

— Poftim?

— Hai-hai, te faci că nu auzi. De la ai lu' Bănescu, nu?

— Poftim?

— Hai, domnișoara, nu te mai prefăce. Bănescu sau nu?

— Ce-i, domnule, cu Bănescu?

— Huo, ce te aprinzi așa? Bănescu v-a trimis aici sau nu?

— De ce să mă trimită? Dacă-l cunoșteam personal pe Bănescu, nu l-aș fi lăsat să mă trimită la vândut de cărți.

— Uite, mă, are gura mare, sigur e de la ăia.

— Știi ce? Chiar am gura mică, de fapt. Vă pot ajuta cu vreo carte?

— Nu, păi...

— Atunci, la revedere.

Stă nelămurit, mai ales că tot n-a aflat dacă-s de la ăia sau de la alții. Pix nu i-am dat, calendar nu, nici măcar o pungă cu slogan. Ce face el acum?

— La revedere, am zis. Asta înseamnă să plecați.

Deja sunt în stadiul în care pot mormăi și eu, în vreme ce dobitocul se împartează:

— Pleacă, în paștele mă-tii de cretin.

— Bună ziua, vreau cartea X.

— Ok, avem mai multe variante. Doriți de la o editură anume sau să vă arăt tot ce avem?

— Păi, ce, sunt mai multe? Eu o vreau pe aia bună, de autorul ăla.

— Toate sunt „bune” și n-au autori diferiți. Avem varianta integrală de la vreo două edituri, varianta prescurtată, mai potrivită pentru școlari, de la alte câteva edituri. Și mai avem repovestiri după, dar alea nu sunt neapărat „bune”.

— Păi, mai scurtă vreau, dar să fie toată.

— Buuun, haideți să le vedeți și vă las să alegeți.

La raft:

— Aa, păi astea sunt mici și scurte.

— Da, sunt cele prescurtate. Dacă vreți integral, adică tot-tot, v-aș recomanda pe asta.

— Hm, da. Ah, uitam. Să știți că eu mă pricep foarte bine și vreau una tradusă ca lumea, nu cum se face în ziua de azi, că trebuie să păstreze înțelesul din limba originală.

Tanti părea să aibă, în cel mai rău caz, aproape de 40 de ani.

— Atunci chiar e o idee bună asta pe care o recomandam, e tradusă de Antoaneta Ralian.

— Da, da, eu mă pricep foarte bine, îi știu pe toți translatorii ăștia, cine și ce poate. P-asta cine a tradus-o?

— Ăăă... Antoaneta Ralian? Tocmai v-am... spus?

— Aa, credeam că aia e editura.

— ...

— Cine e Antonia asta?

— ...

Na, uneori abandonez lupta și nu mai zic nimic.

— Ziceți că e bună? Eu pe toți îi știu.

— Știți toooți traducătorii și nu știți de Antoneta Ralian? Eu zic să aveți încredere în ce vă spun și să luați asta, o să vă placă, promit că traducea bine.

— Îhî, zice în timp ce plătește și iese. O fi mai nouă Relian asta, sper că nu mi-ați dat o prostie. Eu îi știu chiar pe cei mai buni...

Țoape. Două.

— Dă și mie album cu România.

— Bună ziua și dumneavoastră!

— Mda, în fine. Albumul Album ai?

— Aici e zona cu articole turistice, albumele sunt aici, aici și aici.

Răsfoiesc câteva.

— Aaaa, dar noi voiam așa, ca o carte de povești cu România. Astea au doar poze.

— Ați spus album. Albumul e cu poze. Vreți ceva ghid sau broșură de prezentare, ceva cu mai mult text?

— Nu, nuu, album. Dar cu mult scris.

— Ok, ăsta are ceva mai mult, ăsta are detalii în patru limbi la fiecare poză.

— Da, dar eu vreau în engleză.

— Una dintre cele patru este engleza. Doar în engleză sunt cele de acolo, pe care nu le-ați vrut.

— Mhî, bine, dă-mi 5 așa, deși nu ne plac.

— Avem doar 3. Toată marfa pe care o avem este expusă.

la alte două, un alt model.

— Dar așa?

— Două. Cele pe care le aveți în mână.

la altul, exemplar unic.

— Dar așa?

— Este singura. V-am spus că totul este la raft. Avem 5 așa și așa, dar ziceți că nu sunt potrivite acestea.

— Ce potrivite? Nu ne place nouă.

— Bine. Deci vă las să vă alegeți, găsiți totul expus.

— Totuși, puteți verifica la calculator? Câte d-astea aveți?

Fir-ar mă-ta să fie, nu mă crezi, că eu lucrez în beci de obicei și-am ieșit numai acum să mă prefac că-ți vând cărți.

— Asta?

Scanez.

— 2, cum v-am spus.

— Dar asta?

— Una, cum v-am spus.

— Asta?

— 3, cum spuneam mai devreme.

— Păi și altă librărie nu mai aveți în tot orașul ăsta? Ei de ce nu au?

— Ok, care dintre albume?

Arată, verific stocul la un album pe care-l aveam în dublu exemplar.

— La cealaltă librărie mai au două.

— Aha. Și cu astea se fac 5?

— NUI Nu se fac cinci, se fac 4.

— A, bine, nimic n-aveți aici. Dă-mi alea. Ai 5? Bun. Alea care nu ne plac, da, oricum sunt cadou. Și împachetează-le. Dar separat. Și repede, că ne cam grăbim.

Și n-au zis „pa” când au plecat.

Copil:

— Nuvăsupăraț', cărți de animale?

Nu mă pot abține:

— Adică scrise de animale?

— Daaa.

— Pfff. Haha.

— Adicăăă... nu. Nuuu.

— Vrei despre animale?

— Ăăă, da, mhâm, daa, nuu.

Femeia:

— Beletristică care acțiunea să se întâmple în România pe la 1800, 1900 sau așa. Unde aveți domeniu' ăsta?

8.

Dacă aveți nevoie de un motiv la îndemână pentru a vomita copios, recomand „Jurnalul unui Adam”. Ne-am simțit neinformate, eu și cu colega mea librară, și-am gugălit bucăți de Adamu’ de mai sus.

Bă, deci bă, cum mama fecioară a lui Isus poți să vii ca vita galopândă și să te gemi pe aici cerând #așaceva? Este sinistru de proastă, am văzut filme porno nereușite mai bune decât ce încearcă omu’ ăsta – Mnezo îi dea sănătate, de altfel – să facă în cartea asta. Acuma... putem doar să sperăm că ce am citit noi nu e reprezentativ pentru întreaga carte, dar o să fiu o ignorantă și n-o să cedez (ne)ten-
tației de a-mi umple imaginația cu putregai cu pretenție de sfat de viață-
motivaționalo-limboasă. Sunt ignorantă, mă duc în beci.

Da’ nu mai ziceți nici voi, oameni buni: „aveți Jurnalul unui Adam? Nuu? Dar măcar ați citit-o? Nuu? Să o citiți!”.

— Cât costă ceainicul?

Îi arăt prețul de pe spatele cutiei.

— Cââât? Dar ce credeți, că n-am simțul măsurii, simțul responsabilității, simțul...? Am văzut la supermarket set de 18 piese cu prețul ăsta.

— Ok.

— Cartea asta cât costă? E la fel de scumpă?

— 40 lei.

— Aha, dar e prea subțire. Eu o vreau mai groasă. Așa am văzut-o la Selgros.

— Asta e singura care există.

— Aha, dar eu de fapt n-o voiam pe asta, ci pe aia.

— Ok, aici, chiar lângă.

— Nuuu, și asta era mai groasă la Carrefour, eu mai groasă o vreau.

— Vi s-a părut. Este singura variantă care există.

— Bine, nu-mi place.

Pleacă furioasă, se întoarce după 10 minute, cumpără cartea.

— Aveți trei?

— Ce?

— Treeei.

— Ceee?

— Trei. Editura Trei.

— Ce anume de la editura Trei?

— Tot.

— Vreți tootoul de la editura Trei?!

— Nu, dar vreau să mă uit. Aveți?

— Da, avem cărți de la editura Trei, dar nu grupăm cărțile pe editură, ci mai degrabă pe domeniu. Căutați, totuși, ceva anume, mă gândesc.

— Nu, nuu, toată editura.

— Pff... Bun. Aici beletristică, autori străini, câțiva români; dincolo psihologie...

— A, păi și eu unde mă uit?

La fiecare „Vreau iubind-o pe ea”, eu aud așa: „sunt singură și tristă și prea proastă ca să mă gândesc la nefericirea mea și prea dobitoacă să-mi iau gândul de la probleme cu o carte pe bune, așa că vreau trebușoara asta cu cuvinte semi-complicate, numai cât să simt că una mai bleagă ar lua DEX-ul, dar io nu-l iau, că eu știu ce înseamnă râvnită, deci daaa, vreau bestsellerul momentului”.

Ar fi fain uite așa:

- să se încurajeze depunerea reclamațiilor la adresa angajaților (peste tot);
- să se alcătuiască niște comisii care să cerceteze presupusele fapte și să aibă

o poziție oficială;

- la stabilirea vinovăției, cel găsit vinovat să fie pus să plătească;
- dacă vinovat e angajatul reclamat, să primească avertisment/mustrare/

penalizare/uatevăr;

– dacă se dovedește că reclamantul e un retardato-manelist cu mofturi dă pă Spanea și Italea, să fie și el tras; măcar la răspundere, dacă nu în țeapă; sau să i se tragă o pălmoaie la ureche.

Așa ar fi fain.

Dacă te știi un căcat prost care întreabă des „da' pentru ce ești plătit/ă?”, răspunsul meu e general valabil: „mori, că nu știi pentru ce e sau nu e plătit un om, că nu i-a redactat mă-ta contractul de muncă și tu, bou cretin, probabil nu te pricepi atât de bine la joburi și atribuții, sta-ți-ar șaormele în gât, așa cum te pricepi la dat cu părerea despre ce crezi că trebuie sau nu să facă oamenii”.

Momentul când #librardemall e atât de obosit, încât nu mai știe ce face, deși face muuulte lucruri în același timp.

Scanează, zice dacă are sau nu are o Emma, o cămașă; aduce cărți de la raft, se ceartă cu flăcăii nerăbdători, vorbește la telefon cu ăia de la Brașov Heroes ca să confirme înscrieri (pentru că așa se înscrie omul, cu 50 minute înainte de ultima clipuță).

Și la un moment dat simte o ață pe cracul pantalonului. Și bagă librarul mâna în pantaloni, în timp ce ține telefonul între ureche și umăr, scanând cu ailaltă mână. Și nu se lasă până nu găsește ața, pe care o scoate victorios din pantaloni.

Oare de ce se uita lumea de la coadă așa ciudat la săracu' librar fericit?

Oare e o regulă ca toate tutele care caută cărți despre yoga/zen/iluminare/deșteptare/pace interioară să fie complet nepoliticoase și irascibile și parcă ne... iubite în viața lor? Sau sunt așa pentru că n-au ajuns încă la cărțile pe care trebuie să i le dau dacă vreau să fie mai mult umană și mai puțin animală creatura? Deși eu aș presupune – greșit, se pare – că vițica are o bază de liniște și pace, iar acum vrea cărți pentru a-și adânci creierii într-o anume stare. Dacă nu, cât de trist e să fi ultima frustrată și să comanzi, pe ton tăios, de neam prost, ca un cocalar sigur pe el la autoservire, că vrei aia și aia și aia?

This is deep shit.

Orice aş fi făcut/zis eu vreodată este bătut de ce mi-a zis mie nenea.

Eu, după ce-i scanez cărţile:

— Punguţă?

El, râzând:

— Hai, do'n'şoară, am eu faţă de aşa ceva?

Evident că nu mă prind, el continuă cu:

— Dacă ziceaţi să puneţi altceva, dar aşa, chiar Guţă... nu, nu.

Şi aşa despart eu în minte cuvântul „punguţă” în oribilul „pun Guţă”. Şi i-am promis să nu mai zic asta niciodată. No punguţă for you, guys.

— Aveți atâtea cărți bune aici! Mai citiți?

Mă holbez.

— Măcar din când în când?

Na, îs moldoveancă, mă aprind repede și sar cu furci și topoare.

— Pot să nu vă răspund?

Gata, zâmbetul de deștept.

— Ahaa, am înțeles. E în regulă.

— Nu, nu ați înțeles. Tocmai. Când întrebați așa, plecați de la premisa că nu citesc. Și asta mă enervează. Și-am avut și-o zi grea, deci mă enervează și mai tare. Deci DA, CITESCI Nu din când în când. Citeesc!!!

— A, cred că n-am formulat bine.

— N-ați.

Mergând spre zona de pișare, întâlnesc un moș care mi se pare libidinos, dar îl văd o fracțiune de secundă, așa că-l ignor. Minutes later, moș libidinos e în librărie.

— Hărți cu Brașovu’?

— Asta, asta, asta mică, asta mai mică, asta...

— Nu e bine, că au scrisu’ mic.

— Au scrisul la fel, dimensiunea hărții diferă.

— Nu, că n-o să văd. Poate vii tu, cu ochișorii tăi, să-mi citești tu.

— Mori.

— Poftim?

— La revedere.

— Ăăă, bine-bine, vânzare bună să ai.

— Îhîm, bine.

Cochil. Da' mic rău, nu așa.

— Jurnalul unui...?

Îs atât de sigură că urmează să zică „puști”, încât îl întrerup.

— Da.

— ...Adam?

La naiba. Cine s-ar fi gândit?

— Nu, aia nu este.

— Și aia de care ziceați, cu puști, e la fel?

— Nu prea.

Bătrânică:

- Domnișoară, felicitări cu un simplu „la mulți ani“ nu aveți? Numai cu „fuck you“?
- Păi... ăăă... da. Doar cele de acolo sunt.
- Mă enervați.
- Îmi pare rău.
- Eh, nu-i nimic, nu-i mai dau și felicitare.

Cum e, mă?

Intri în librărie, te uiți la ăla de la casă cu dispreț. Te întrebi „de ce căcat să-l salut? Dară vaca nu intră în grajd uneori fără să scoată vreun muget? Merg tot înainte, că înainte era mai bine, haha, trăi-ne-ar vecinu' dă jos care ne zice așa glume bune“.

Te uiți ca dezorientatul în jur, poate te mai gândești nițel să bagi în seamă boul de la casă care stă acolo și așteaptă frumoși ca tine, care să întrebe căcaturi. Dar mergi înainte, dai de o librară în drum, dar ea are ochii mari, logica ta e că nu poți să îi spui nimic. Sau are părul drept, nu se cade a fi abordată. Sau ceva așa.

Și-n fundu' librăriei dai de o cretină care stă pe jos, vârată-n cutiile cu LP-uri cu Amy și cu Deep Purple. Pare ocupată, pare că își mănâncă și niște păr care i-o intrat în gură, pare ofticată și tocmai i-a zis „crucea mă-tii“ cam tare unui copil care a călcat-o pe picior pentru că era prea atent să scormonească în nas în loc să caște dracului pupilele și să vadă pe unde merge.

Hait, fix asta e persoana potrivită de întrebat, cu inevitabilul:

— Nuvăsupăraț...

Deci treaba cu 1 iunie e cam așa:

Ce te iubește mami și tati frumosule șmecherule ca mă-ta și tac-tu, hai că te duce mami și tati la cumpărat de cănceruț la sticluță, la farfiuriuță de plastic, speceal de ziua ta de șmecher, când poți și ești încurajat să fii și pe afară la fel de neam prost ca acasă, mafiot mic cu ceafă enormă pentru vârsta ta, cu tupeu absolut scârbos și pretenții mari ce ești tu frumosule mizerabil punct

Numai librar să nu fi într-o zi ca asta, când copiii îs mai rău ca niște câini salvați din lanț și duși, cu fastul și respectul pe care îl merită, la mall, la fast-food, în locuri d-astea mișto unde părintele implicat nici nu s-ar gândi în restul anului să-și care urmașii.

Înțeleg că nenea avea, probabil, dublul vârstei mele, însă tot nu văd asta ca fiind un motiv bun să mi se zică:

— Tu, ai li-ci?

A sunat așa, cumva asiatic, ca un Lee Chi sau lee-cee sau nu știu. A sunat a ceva de care nu auzisem.

— Ce anume?

— E un autor. Ai?

— Îmi puteți repeta numele?

— Liiiiii Ciiiiii.

Am dat browse la mine în creier, probabil m-am încruntat nasol, că s-a oferit să mă ajute. Eu mă gândisem la un Lee C... ceva. Lee Child n-avea cum, că nu e asiatic ăla. Altă variantă era chestia aia din care e făcută crema mea de față, lychee, dar tot nu avea sens.

— Haideți că vă spun pe litere. L-e-e...

— Pfiu, așa, asta am dedus corect.

— C-h-i...

Deci aveam dreptate. Dar continuă:

— ...l-d.

Fi-ți-arautorul să îți fie.

Ok, caut să văd ce avem de el. Îi zic, decide că vrea să vadă „Ghinioane și încurcături”. Nu mă prind imediat de raftul la care e pusă, așa că-mi întreb colega:

— Unde avem Lee Child?

Nenea se uită la mine cu toată dezaprobarea din lume strânsă-n ochiul drept, care cred că e mai mare decât celălalt. Va face imediat aluzie la numele pe care eu îl pronunț greșit? Va face.

— Numai să văd cartea, că știu cum arată li-ci.

Okaaay, și eu știu cum arată coperta, deși nu-s sigură de fața autorului, dar tot nu mă ajută acum, când pare că am venit de la raionul de mezeluri să-i vând lui cărți. Mă prind repede, repar imensa greșeală de a nu fi 100% promptă, îi dau cartea, el mulțumește politicos și rămâne să o studieze. După câteva minute vine la casă, fără carte:

— Mulțumesc, mulțumesc, n-o iau. Credeam că n-o am, dar am răsfoit-o și mi-am dat seama că o am, numai că a mea are alt titlu și alt autor. La revederel

— Laa... reve... dere?!

Și după ce a ieșit, pentru mine:

— Ceeeeee?!

Moș milităros, cu voce d-aia de te aștepți să te pună să faci flotări.

— Bună ziua! Dic-țio-naaaar. Român-român.

— Adică DEX?

— Ceeeeee?

— DEEEEX.

— Nuuu. Român. Dicționar. Dă română pe română.

— Haideți să vă arăt DEX-ul, totuși.

Vede, pipăie, nu-i place. Colega îmi strigă să-i arăt și un DEX mic, din ăla pentru școlari. Îl întind spre moșul milităros, dar el deja se îndepărta, gesticulând și arătând cam cum trebuia să fie ce voia el. Trebuia să fie o chestie așa, cât o coadă de pisic abia născut. Mic și „din română pe română”.

Librăria se închide, la fel ca tot mall-ul, la ora 22. Ieri, la 21.58, am coborât grilajul de la intrare până la jumătate, astfel încât în ultimul minut să se iasă, nu să se intre. Ca oaia care vrea să intre la fix să vadă grilajul și să își spună „ah, uite, e zece noaptea și ar trebui să mă duc dracului acasă, nu să bântui prin mall; vin mâine, ca un om întreg la cap”.

La 22.00, cu librăria goală, mă apuc să trag grilajul de tot. Când mai avea cam 1 metru de coborât, o ființă alerga-n zare. Părea că vine spre mine, dar am zis că e bine să o ignor.

La 22.01, ființa ajunge. Grilajul – la vreo 30 cm. Eh, fix ca-n filme, bre. Unde nu se aruncă deodată în genunchi, alunecând pe sub grilaj, aruncând baxul de hârtie igienică înainte. Ca în filme, vă spun, ca-n Maze Runner, totul în ultima clipă. Numai că n-a pătruns de tot în librărie, pentru că ghiozdanul din spate i se prinsese de grilaj și acum nu mai voia să îi dea drumul.

Stând în genunchi, cu mâna care ținea hârtia igienică încă strângând mocheta (era în librărie pe jumătate, yaaaayll), gâfâie și geme:

— Ceeeeaaaaaail

— ...știți, am cam închis.

— Cuuum? Cât e ceasul?

Mă uit.

— 22.02.

— Și ați închis deja?

— Doamnă, mall-ul cu totul s-a închis de la fix. Deci da.

— Dar ceai?

— Chiar îmi pare rău, veniți oricând de la 10 dimineața și PÂNĂ la 10 seara și vă dăm cu drag.

— Dar acum?

— Acum nu mai am casă de marcat deschisă, nu vă pot vinde.

— Dar nu-i nimic, iau așa.

— Păi e, că nu vă pot da eu așa.

Repet, toată discuția având loc cu femeia în genunchi, deși eu ridicasem de mult grilajul la o înălțime de om banal, să nu fie penibilă faza. Dar a fost.

...și n-a plecat până n-am coborât iar grilajul care amenința s-o preseze pe rucsac dacă mai zăbovea câteva secunde.

Acuma... eu sunt vânzătoarea nașpa care nu ajută și nu înțelege oamenii și închide „chiar la fiiiix“, de parcă țin la viața personală sau ceva, nu?

Deci. Dacă ar fi văzut ochii mei dive dă Hali-ud, ar fi arătat ca tipa asta. Probabil nu mai mult de 15 ani, dar cu stomacul bronzat pe afară, cu rinichii la fel, cu un lacheuț după ea, cărător de genți cu față umilă.

Tipa îmi zice:

— Mbună!

— Bună ziu!

— Mmaveți cumva Oysho?

Cred că mi-a crăpat un glob ocular de la holbat la ea în clipa aia.

— Ceeeeee?

— Mmm... Oysho.

Am râs.

— Ceeeeeee?

Dacă ar fi zis așa timp de 3 ore, tot nu m-aș fi plictisit să întreb.

— Mmmdezvoltare personală.

— OSHO???

Acum a fost rândul ei să mă privească așa... cum te uiți la o pisică retardă care-și vânează coada. Sau umbra. Sau umbra cozii.

Dar și-a cumpărat aproape toată seria? Și-a. Mnezo să îi deie sănătate. Și soare, „să mai se” bronzeze.

Librarul la coadă, cu tăiței din orez.

Femeia de după librar:

— Știți, astea nu se fierb.

— Știu, mulțumesc.

— Știți, chiar să nu le fierbeți. E al'fel dă paste.

— Dal Mulțumesc, știu!!! Apreciez.

— Numa' în apă le puneți...

— Știu. Mulțumesc, nu e nevoie.

Și librarul întoarce spatele.

Iar tipa de la casă, spre mine și spre cucoana de după:

— Cum ziceați că se fac?

Ș-o început iară, repetând „știți?” la fiecare 3 vorbe.

— Bună seară! Harry Potter 2?

— Nu.

— Ok. Puteți să îmi spuneți atunci de o altă carte, dacă o aveți?

— Sigur. O secundă!

Dau bonul femeii dinainte, îi urez la revedere, revin.

— Așa, ce carte?

— Harry Potter 2.

Am căscat ochii cei mai căscați din viața mea.

— Tocmai m-ați întrebat de ea. Și v-am zis că nu e. Dar spuneți de o altă carte care vă interesa.

— Da, Harry Potter 2. Dar ziceți că n-aveți.

— N-am. Totuși... nu voiati să întrebați și de o ALTĂ carte?

— Nu, nu, mulțumesc, vreau o sacoșă mică.

— 30 de bani.

— Ah, credeam că e gratis. La revederel

Și mă gândeam azi așa, în timp ce scanam mostly căcaturi: bă, cum ar fi ca, dacă ai 5 ani împliniți și lipești muci pe cărți, să ți se taie o mână? Dacă ai 9-10 și urli ca iraționalu' că vrei jucărie, căcartea te plictisește și-i zici mă-tii „da' citește tu, proasto“, să ți se taie limba și să ți se coasă buza inferioară peste nas? Dacă ai 15-18 și îți lingi gagica ostentativ și scârbos pe dinți în locuri publice, de mă faci și pe mine, cel mai nonconformist om pe care-l știu, să vreau să vomit pe fețele voastre, să-ți fie turnat super glue din belșug pe limbă ș-apăi să fi obligat să stai așa cu lipiciu-n gura fetii toată viața? Dacă ai 30 și hăt de ani și intri-n fugă după copil în librărie și zici tare, cu tonalitatea aia de manelistă care cere cărămidă-n mufă, „haida, băă, că aicia e pentru mine un loc cam așa, care vreau să ies că mi-i rău, la dracu' să mă ia, hăhă, ngîngî“, să-ți fie belită pielea de pe tot corporu' și să ți se presare rămășițe de pagini de cărți veechi peste tot, cu mucegai și viermișori pofticioși?

— Pot să te întreb ceva?

— Da, spuneți.

— De o carte.

— Spuuuuneeētil

— Dacă o aveți...

Nu, n-are cum să se întâmple iar. Dar uite că se.

După o vreme, aflu că vrea „cartea care îi zice ceva cu Ramona“.

— Adică „Suge-o, Ramona“?

— Phhh... da.

— Chiar unde stați, întoarceți capul spre dreapta.

Pleacă de tot, se oprește.

— În stânga.

Se uită în dreapta.

Urlu:

— Stângaaaal

Se duce mai la dreapta, apoi se uită tot la dreapta.

— Mama eilll Stângal Cealaltă adică!

Mă privește nedumerit.

— Cealaltă parte, partea opusă!

Mă mir că n-o pus talpa sau curu' pe carte, dacă tot ziceam de partea cealaltă, ca-n bancul cu soțul, pâinea și dentistul.

Da, a fost nevoie să fac cei doi pași care ne despărteau și să vâr degetul în

acadeaua Ramonei.

Să ne imaginăm.

O ea, librar, intră-n Auchan să-și cumpere roșie, castravete, ridiche. Cu uniforma roz care atârnă de-acum vreo lună, când era cu 4 kile mai grasă, mai banală decât un „nuvăsupăraț” în loc de „neața”.

Și doi ei, genul după care se pișă botoxatele, tăt numai mușchi, cu tricourile negre super strânse peste brațele ferme, acoperite cu chinezării tatuate, cu privirea aia oleacă goluță, ca la un pui proaspăt scurtat de cap.

Eh, și ăștia doi flăcăi fluieră așa, admirativ și cuceritor-~~avanna~~-be, la librara de 1.60 care are cel puțin 15 kile în plus față de „normă”.

Acuma, problemele ce răsar îs mai multe: lăsând deoparte faptul că masculului îi poate surâde gândul că șoldurile mele late îs numai bune cel puțin pentru tripleți, asigurând nemurirea speciei lui, lăsând deoparte și faptul că, dacă am ajuns fluierabilă așa rubensiană, acum o pun de o subnutreală sănătoasă... voi chiar așa gusturi de căcat ați ajuns să aveți, bă băeț?!

Și cine fluieră-n hypermarket, anyway?

Porția de înțelepciune de la doi moși care păreau să aibă vreo 99 de ani sau pe acolo:

— Domnul Păi fidelitatea este un cadou. Ți se oferă. Și tu trebuie să te bucuri pentru asta. Dară dacă nu, nici să te superi nu trebuie. Cine se supără că nu primește un cadou?

— Așa-i, domnule!

#librardemall în autobuz, fără căști în urechi.

— Alt DEX n-aveți, nu?

— Ăăă... în afară de cele de acolo, de sus, nu.

— A, nu le-am văzut. Nu știam dacă aveți sau nu.

Dude, tocmai ai întrebat dacă am „alt DEX”. În fine.

— Da’ unu fără țiplă nu aveți?

Dau să mă ofer să-i scot țipla, cu scuzele de rigoare că nu este unul gata de răsfoit, dar îmi înghit vorbele când îi zice tipei de lângă (o persoană absolut banală, cu ochelari de John Lennon și costum întreg de unicorn turcoaz):

— Uite, vrei și tu să-ți faci tema și nu te poți uita în DEX. Apăi, să nu ne mai trimeată, fată, la bibliotecă.

Noul meu client favorit, așa-numitul Afrodit:

— Noi putem trăi oriunde, dar stăm aici. Putem trăi în spațiu. Să mă credeți, sincer vorbesc. Putem trăi oriunde. Știu pentru că eu citesc multe SF-uri. Să încercați și dumneavoastră. Să faceți o excepție de la romantice și de la telenovele și să vedeți acolo...

— Aici nu ați nimerit. Că nu citesc romantice și nu mă uit la telenovele.

— Aaaa, ce bine. Mă scuzați, da-n ziua de azi... deci sunteți realistă, vă place realitatea. Și citiți SF-uri. Acolo e adevărul, bravo.

Mi-am găsit o nouă Afrodita. E un el, de fapt. E fascinant. Parcă-l cheamă Cătălin, dar eu o să-i zic Afrodit, de dragul vremurilor când lucram la o librărie unde o Afrodita era deliciul nostru, al librarilor.

„Dumnezeu a lăsat câte o bucățică din el în fiecare dintre noi. Și acum își vede de treabă. Unora le omoară părinții, uneori, să îi testeze și să vadă dacă se pot descurca și singuri în viață. În rest, noi trebuie să iubim copacii, că ei ne iubesc pe noi. Ați văzut ce minunat înverzesc pentru noi? Și aproapele să îl iubim, dar să fie cât mai îndepărtat. Că oricum spui mai degrabă vecinului decât soțului. Asta când ai probleme, că de bucurat te bucuri numai cu partenerul. Suntem, de fapt, niste rotocoale de lumină și culoare, să îmi spuneți dacă aveți vreodată o problemă și vreți să vă ascult. Ascult tare frumos.”

Și asta e doar o mică parte.

Nene chel, slim, îmbrăcat în negru, à la popă, nițel, 49 de ani (am aflat și asta după o discuție psihedelică și suprarealistă de vreo 20 de minute).

Intră, se oprește la distanță ortodoxă, brusc, aproape militărește, ca și cum s-ar fi aflat în misiunea vieții lui.

— Bună ziua. Permiteți o întrebare deloc personală?

— Mmm... spuneți.

— Dumneavoastră vă dați seama că îmbătrâniți? Chiar și în clipa asta? Că vă îndreptați spre moarte?

Impertinentu' grădinii, după câteva faze pentru care l-aș fi pocnit dacă aș avea 100 de ani ș-aș fi, prin absurd, mă-sa, vine la casă cu o pseudocarte de plozi.

— Asta e parte dintr-o serie?

— Nu știu.

E șocat. Pentru că librarul o citit musai toate cărțile din lume.

— Dar aflăm imediat, zic eu în continuare.

Smulge cartea și fuge de unde-o venit (nu la dracu', nu), zicând (calm, totuși):

— Nuu, mă uit eu la raftu' de unde a luat-o copilu' ăsta. Dacă găsesc ceva cu coperta asemănătoare, aia e.

— Wow, da.

Sunt al naibii de entuziasmată de perspicacitatea lui.

Se întoarce după o vreme, cam lungă.

— Eh, am găsit. N-au coperta chiar la fel, dar a deschis-o soția și a văzut că scrie „cartea întâi“ sub titlu. Deci mai urmează.

— Dacă nu fugeați, fix așa făceam și eu.

— A. Eh, în fine. Bine că are copilul carte care să citească.

— Nuvăsupăraț, unde e volumu' 3?

— Nu îl mai avem.

— Atunci de ce scrie „2÷1”?

— E promoție la toate cărțile editurii. Nu doar la seria asta, nu doar la autorul ăsta.

— A. Păi și cum să iau fără volumu' 3? Iau așa...oriceee?!?

Librarul se duce să-și ia cartofi de la KFC. Coadă ca la salam pe gratis, o tipă își tot înfige țâțele în curu' meu. Mă tot gândesc să-i zic să stea la distanță acceptabilă, că altfel o pocnesc, dar îmi dau seama că apoi chiar ar fi nevoie să mă țin de cuvânt, iar eu sunt om pașnic, ea e triplă față de mine, na, motive obiective. Apoi mă întreb de ce am curu' așa de sus. După care am revelația că tipa are țâțele prea jos. I win.

Mă mut la coada pentru a ridica cei 2 cartofi comandați. Plin și acolo. Nu e gata nimic, dar lumea se înfige preventiv. Comanda mea e verde, încerc să trec de masa compactă și să ajung la punga cu cartofi, rog oameni să se dea, calc picioare. Am reușit să halesc cartofi, dar tot am îndurat câteva „daa ceee, eu am comandat înaintea taaa, nu e coreect”.

Îs la muncă de o oră și jumătate, mai am de stat 11 ore. Și deja sunt plină de nervi, aș băga felicitări în cur copiilor sclifosiți și părinților-preș, și invers. Ce are, mă, toată lumea care zice „nuvăsupăraț“ în loc de „bunăziua“? De când e „nuvăsupăraț“ formulă de salut? Nu mai spuneți asta, la dracu'; jobul omului e, printre altele, să nu se supere când e rugat/întrebat.

Playlist de gătit pe ploaie (The Doors), în timp ce mă frământă tot mai tare o să-i-zicem-problemă de la muncă: de ce bovina care intră în librărie și nu salută 2-3-4 librari în cale se asigură că ajunge în cel mai îndepărtat colț, unde nu e nimeni, și începe să strige după ajutor, dar chiar pe tonul ăla pe care strigi dacă te necinstește vreo turmă de pitici cu Albă-ca-Zăpada în frunte? Și când ajunge librarul lângă bovină, ea tot nu salută, nu zice „mu”, vrea doar „să vă întreb de o carte”. „Așaaa... întrebați-mă!”, zice librarul, când vede că bovina nu mai continuă și se lasă cu greu, ca proverbialele fete mari. „Dacă o aveți”. „Daaaa, spuneți-mi titlul, vă rooogl”. „Ăăă... nu știu sigur... liiii... rinaaaa oare? Binden, parcă”. „Da, BindeR. Fluturi. Aici. Era mai simplu dacă întrebați la casă. Acolo unde e și cartea.”

Lăsând povestea, nelămurirea mea e: de ce gătu’ mă-tii iei literal tâmpenia cu cetățeanu’ european care are drepturi și faci treburi de neam prost, care mă enervează? Eu, dacă aș fi în locul bovinei și aș merge la magazinul de la colț să iau mâncare, aș întreba de la intrare pe cretinii ăia angajați acolo: „Bună ziua, căcat aveți? Nu mai știu, parcă așa se numește ce mănânc eu. Și am zis să vă întreb, să nu mă duc până la raftul cu pâine, unde nu e nimeni, și să urlu după ajutor.”

Dar no, asta aș face eu dacă aș fi bovină.

— 60 lei și 30 de bani.

Dă 50. Mă privește tâmp, mai aruncă 10 lei. Stă.

— Și 30 de bani, zic.

Tot tâmp, aproape că se străduiește să clipească șmecherește dintr-un ochi, probabil ca acu' 25 de ani, când avea 20 și se credea la fel de macho ca acum, adică extrem.

— Păi ce, să-ți mai dau ș-ăia? Hai, nu mă păsuiești de data asta?

— Aa, păi siguuur, spuneți așa. Chiar vă rog, luați și ăia 10 lei.

Zâmbește fericit pentru că pletele lui încă mai pot face muierile să arunce cu bani după el.

— Chiar e ok. Îi pun eu de la mine. Că am un super-salariu, vă dați seama cum îi plata pentru vânzători. Adică din minimu' pe economie pot să-mi permit să donez măcar treij de bani fiecărui om care cumpără ceva, nu? Mai ales că îmi imaginez că vă gândiți că e librăria mea, evident.

Aprobă din cap, cred că abia după aia și-a dat seama de ce ziceam eu de fapt. I-a revenit mutra de pocăit, ca a unui părinte înțeleghător:

— Ei, haaaaai acuma, dacă mă iei așea, îți dau și aia 30 de bani. Na, ia 50, așa, de la mine.

Awww, căca-m-aș pe tine, nenea; trăi-ț-ar să-ț trăiască, bogatul care ești tu bogat. Dacă mi-ar lăsa fiecare macho câte două de bani...

— Nu intru, tu, că aici cre' că numa' cărți are.

— Du-te, fă, și întreabă!

Țipă de la intrare, n-o înțeleg, îi zic să mai facă 3 pași, vine și zice:

— Aici numa' cărți, așa?

— Mmm... nu neapărat, dar aproape. Ce căutați?

— Zip.

— Ceee?

— Zip. Zipă.

— Ceeeeeee?

— Brichetă.

Haha, n-aveam. Ha.

Dacă ești genul de cumpărător care e prost ca un căcat degerat și te dai deștept, moril Dacă te bagi în fața altor 10 oameni care stau la coadă la casă și rânjești la vânzătoare că „ceee, nu vrei să-mi iei baniil” și când ți se zice să stai la rând ai replica „credeam că s-au așezatăștia în fața mea”, moril Dacă te cerți cu mine că vrei primul volum din „De vorbă cu Emma” pentru că e pe carte scrie că e a doua ediție, mori repedel Dacă îmi reproșezi că figurinele cu Elsa și gângăanii pe care le vând nu fac nimic, „nu se lipesc măcar pe frigider?!” moril Se pun în ciorbă, asta faci cu ele. Sau ți le bagi în cur și după aia le pui în ciorbă. La final și pe frigider, dacă ții musai.

- Aveți ceva de Charles Burcovinski?
- Bukowski?
- A, da. Mă scuzați, sunt proastă.

— Mai aveți ceva de la ăla care a scris Laurii?

O urăsc deja, dar nu zic.

— LAURIII Da, este și celălalt roman.

Îl arăt femeii, care vâcă telefonul în ureche și zice:

— Asta are numai Sovlo... vivov și Lari... vonov.

Îl pune aiurea, deși văzuse cu 2 secunde înainte de unde îl luasem și zice, nu știu dacă mie sau omului din telefon:

— Mie ălălalt îmi trebuia, al treilea roman al lui ăsta. Nah, nimic nu mai găsești.

Și pleacă, răspândindu-și aroma importanței, probabil parfum scump, ediție limitată pentru snoabe.

Poveste de la un client de librărie:

— Era una care nu prea îi plăcea ei cărțile și cân' a intrat în librărie, la cărți, a leșinat. Hăhăhăhăhăhă.

Oare trebuia să-i stric bucuria și să-i zic că nu e singurul care se uită la Ben-deac? And that it's not even a real story?

— Nu vă supărați, sânteți Cărtărești?

— Nu mă supăr. Aș vrea eu să fiu Cărtărească, chiar și adoptată. Sunt librar.

Eu am râs la propria glumă, dar abia după aia, după ce i-am zis și că librăria nu e Cărtureștiu' menționat. Meh.

Eu, în genunchi, așezând cărți siropoase pentru babe ne... iubite.

Un el, lângă mine.

— Bună ziua.

— Bună ziua.

— Vreau să vă întreb ceva.

— Spuneți.

— Vreau... să vă întreb ceva.

— Da, spuneți.

— De o carte.

— Ce carte?

— Nu, nuu. Vreau să vă întreb dacă aveți o carte.

— Da, am auzit, am înțeles. Întrebați-mă.

— Dar vreau să vă întreb dacă o aveți.

— Aud și când stau în genunchi. Ce carte????

— Cautând-o pe Emma?

— Ce, măăă? ...hmm, scuze. „Căutând-o pe Alaska” sau „De vorbă cu Emma?”

Beznă totală.

— Că-s două cărți diferite, știți? Sau le vreți pe amândouă?

I le pun pe amândouă în brațe, le privește 10 secunde, le lasă și pleacă, tot cu beznă-n privire.

— Ia-mi asta, mami!

— Da, dar... asta e o... cartell!

Tăcere 1 minut, apoi:

— Și cât costă, oricum? Hai să întrebăm!

Copilul:

— Nu, că are prețul pe ea.

Exasperată:

— Cum să aibă prețu' pe ea? Ce ai, mă, copile?!

Momentu' ăla neprețuit când te duci la rafturile cu cărți de plozi, să-i arăți ceva cuiva, și dai de dubiosu' cu privire rătăcită, dar care se vrea a fi sexy, care stă cu juma' de antebraț în pantaloni, în vreme ce răsfoiește cărți cu stickere pentru fetițe cu mâna liberă. Și momentu' ăla când te apleci la vreo 45 de grade, iar dubiosu' apare în spatele tău, trece și zăbovește o țără, cât să completeze un presupus doggy style. Și momentu' ăla când vine la casă și se apleacă de-ți inspiră și aerul care ți-e deja în nări. Și insistă cu privirea aia tembelă care ar trebui să facă vânzătoarea să se pișe pe ea.

Teenageră.

— Bună ziua, aveți „De vorbă cu Emma?”.

Nici n-o mai privesc cât îi zic un „da” sec.

— Ok, atunci să-mi dați „Păpușile”!

Mi-am revenit. Și probabil par nebună că mi-am schimbat brusc atitudinea.

— „Păpușile”? Nemerovski-„Păpușile”?

— Da.

— Dar n-are nicio legătură cu Emma...

— Știu, Emma nu e pentru mine.

— Ah, pfiul

Mă defectez profesional.

— Bună ziua? Ana?

Vreau să întreb dacă e titlu sau autor, dar ceva voce interioară spune că nu e o idee bună. Așa că doar cer lămuriri.

— Ana... și atât?

— Da, Anna.

— E un aut...? aaaa, Annaaaaaa. Daaaa, Annaaa. Nu e, vine mai târziu.

— Îi pot lăsa ceva?

— Da, da, cum să nu, da, scuze, multe scuze. Anna. Da, Anna e colega mea, da, dar nu e încă la muncă. Scuze.

M-aș băga cu capul într-o pungă.

Bine, mă, că ați făcut săptămână cu școală altfel. Chiar că e altfel decât de obicei. Până acum nu se pupau cu bale și nu se pipăiau pe după rafturi atâția puștani. Acuma e ALTFEL, îs mai mulți, mult mai mulți, fac mai mult deranj, îs mai nesimțiți.

Cu juma' de oră înainte de începerea programului, sună telefon. Omu' bun și prost (eu) răspunde.

— Mă numesc blabla.

— ...

— Am numărul de pe site.

—

— Vreau să vă întreb de o carte. Blablabla. Scrie pe site „în stoc” și vreau să știu dacă o aveți.

— Da, dacă scrie pe site că e în stoc, atunci e în stoc.

— Și ce preț are?

— Cel trecut lângă căsuța cu „în stoc”, 43 lei.

— Aha, da.

Mai pune 100 de întrebări cu răspuns evident. Apoi:

— Păi vreau să comand.

— Ok, o să vă rog să faceți comanda chiar acolo, pe site.

— Unde? Îmi dați adresa, numele site-ului?

— Ăăă, doamnă! Site-ul e cel pe care v-ați uitat până acum.

— Da, daa, dar să îmi spuneți.

— Oook. Blaablaaaa.

— Scris ca în engleză, da?

— Da. Exact site-ul pe care spuneți mai devreme că sunteți.

— Îhî, bine.

Bă, ce-mi vine să mângâi cu drujba tenul celor care știu de toate; să-i tund cu acid și să le fac unghiile cu ciocanul.

Gen: vii și faci figuri la căcaturi ce ți se oferă pe degeaba, apăi îmi zici de 400 de ori în 3 minute că nu crezi că se împachetează bine, că nu am tăiat bine, că nu am tăiat drept (un colț pe care io-l tai cum îmi vine pentru că știu că la final nu se vede), că să mă ajuți. Paștele mumei tale, îi un căcat simplu pe care îl fac de 50 de ori pe zi. Îmi e la fel de ușor cum îți e ție să mănânci căcat când vrei să te simți deșteaptă la cap.

La ginecolog nu îi zici „bagă pumnu’, nu numa’ două degete, că eu așa fac la mine acasă, deși sunt doar vacă, nu medic”, nu?

Și „mulțumesc”-ul de la final, după ce a ieșit totul bine, așa cum am zis că va ieși, e irelevant. Noroc că nu mă lasă Anna să omor cretinii, ea e master Zen-ul li-brăriei.

La amiază, mergând la muncă zâmbind la soare, cu căști în urechi. De vârsta mea, o ea cu copil atârnat de braț, iar de celălalt o sacoșă.

— Dă și mie dă haide dă ca să iau la copil dă că uite ce frumoasă ești dă să-ț meargă bine dă.

N-am schițat vreun gest, nu mi-am scos căștile, dar am auzit un șir de chestii mai puțin prietenoase, din care am înțeles doar:

— Să-ț moară copilul.

Abia atunci am vrut să mă opresc și să îi zic „fail, bitch, că n-am, hăhă“. Dar n-am făcut-o.

60.

— Taaati, uitee, Lala Bandl

— Lasă-i, tati, că ăia-s de pe vremea meal

Cocălărimea Sa, la braț cu femeia, îndreaptă cardul spre bucatăria de POS care e destinată clientului pentru a scrie codul PIN sau pentru ăia șmecheri care au card contactless (și care habar n-am cum se numește).

Și rânjește:

— Hî, po' să mi-o bag, ca să zic așa?

— Aveți card contactless?

— Nu.

Încă rânjește.

— Atunci nu băgați dumneavoastră nimic. Vă bag eu. Cardul.

— Să-mi împachetați în pungă de cadou, zice tinerelul despre carnețelul roz, cu turn Eiffel și inimioare.

Ca să fie bine, bag un „poftim?”, poate revizuieste. Iese tot:

— Să împachetați în pungă de cadou.

Cum să întreb frumos, cum să nu jignesc?

— Îl doriți împachetat, ambalat în hârtia colorată de aici? Sau pungă de cadou, cum sunt cele de acolo?

Se știe că gesticulatul și arătatul direct cu copita ajută.

— Nu, nu, în pungă, așa.

Și arată spre hârtia de împachetat.

Bine, știu cum să nu jignesc: iau eu decizii.

— Ok, în care împachetez? Cea roz și cu trandafiri?

La final părea chiar fericit. Nu am multe să-mi reproșez pe ziua de azi.

La o lună de la momentul cumpărării, el și ea se întorc cu volumele 2 și 3 din „Fifty Shades”. Vor să le returneze și să le ia în română, că „n-am văzut atunci ce am luat, mie în română-mi tre’ie”.

Buuun. Primesc 2-ul și 3-ul în română, se uită prin ele, le achită, dau să plece.

— Auziți? Da’ p-asta o avem acasă. Și pe asta. Ce ne-ați dat aici?

— Volumele 2 și...

— Nu, deci stai să-ți explic. Noi am citit astea.

— Asta am înțeles, dar mi-ați cerut varianta în română a celor returnate, da? Asta v-am dat. Mă așteptam să descoperiți că le aveți și că le-ați citit înainte de a le cumpăra a doua oară.

— Da, da’ să explic. Deci sunt doi tâmpiți, da? E ea, care a scris două volume, a murit, dă-o dracului. Da?

— Așaaa... și volumul al 4-lea, perspectiva lui, simt eu nevoia să completez cu ce știu.

— Ba nu. Deci sunt 3 ale tâmpitei și 3 ale imbecilului. Pe primul l-am citit, vreau doi’ și trei’ povestite de imbecil.

— Ăăă, poate nu știu destul de bine, dar în română garantez că nu există volumele 5 și 6, că asta-mi cereți, cred că am înțeles ce spuneți. Doar că nici în engleză nu cred că e apărută vreo continuare la ce avem deja. Și cumva aș înclina să cred că nici nu-s scrise încă, dacă o fi plănuit să mai apară vreun volum. Dar asta chiar nu știu.

— A, păi atunci nu mai vreau nimic, dacă n-aveți ce vă explic. Dă banii înapoi.

— 40.46 lei. Să vă dau și o pungă? E 30 de bani.

— Nu.

— Ok. Aveți 40 sau 50 de bani, ca să vă dau 10 lei înapoi?

Dă o monedă de 50, îi dau 10 lei și dau să apuc bonul.

— Ah, eram sigur că nu-mi dați 4 bani.

— Poftim 5, că nu am 4.

— Nu, mie 4 să-mi dați.

— Lăsați așa, 1 ban e din partea mea.

— Bine. Sunt ciudat?

— Ăăă... daall

— Ba dumneavoastră sunteți ciudată. Că-mi cereți bani pe pungă.

— Cam peste tot vi se cer bani pe pungă. N-am stabilit eu ca pungile să se plătească, nu cu mine trebuie să vă certați.

— Asta după ce că aveți tupeul să puneți prețuri din astea, cu 46 de bani.

— Din nou, nu am stabilit eu prețul, deși prețurile nu-s fixe aproape pe nicăieri.

— Nu contează.

Cel mai trist e, totuși, că nevasta omului (el fiind tinerel, frumușel și toate cele) s-a uitat la el cu teamă, a lăsat privirea-n pământ și a ieșit fără să spună nimic, probabil știind ce îi putea urma unei astfel de discuții. Înainte îi zisese că vrea și ea o carte, iar el a scuipat printre dinții strânși un simplu și eficient „las-ol”, la care ea s-a supus speriată.

Ține în mână „Primii mei blugi”.

Complet contrariată, întreabă:

— Da’ despre ce-i asta?! Că eu cunosc pe toți autorii care-i trecuți acolo.

Intră cuplu în librărie. Trec ei de coleg de la casă, trec de coleg de prin mijlocul librăriei, se duc până la coleg din capăt de librărie, om care se ocupa cu altceva, că d-aia stătea izolat, vorbind la telefon. Trag de omul care vorbea la telefon și se cam isterizează că:

— Nu e nimeni în librăria asta? Noi cu cine vorbim?

Sunt trimiși la casă, unde li se spune:

— Aici eram. Și colegul meu e câțiva pași mai încolo.

— Eh, el n-are prestanță!!!

Dacă tipul sexy, cu care am vorbit juma' de oră despre cărți, nu și-ar fi bruscăt constant soția – de care atârnau doi copii, prea zburdalnici pentru oboseala de pe fața ei – eh, atunci mi-ar fi plăcut cam tare de el. So it's just another „meh” in the crowd.

Și se întâmplă să dai uneori și peste genul de om pe care-l detești cel mai mult. Care nu poate clipi din cauza genelor false ce i se încurcă în blondul ce-i cade pe umeri, care abia își folosește mâinile din cauza unghiilor care au culoarea unor mucozități, care-și ține sprâncenele ridicate suficient încât să înțelegi că vrea să te facă să te simți mic. Numit aici, să zicem, vacacretină.

Eh, rog vacacretină să vină în fața mea, la casă, nu să stea la spatele meu și să vorbească cu mine. „Da’ ce, stau unde vreau.”

Bun. Rogi vacacretină să îți spună ce vrea. Vrea ceva cu sentimente. Tastes, caut, îi spun că nu este.

Vacacretină întreabă, cu sprâncenele în tavan:

— Nu este sau ne e silă să căutăm?

Cumva, am explodat în sufletu’ meu. Mă vezi că am căutat și tu ești muistă deci?

— Cred că ați văzut foarte bine că am căutat. Și v-am spus că „NU ESTEI”

— Nu-mi place atitudinea ta.

— Vă rog să nu mă tutuiți. Și vă repet, cartea nu este. Vorbiți așa pentru căăă...?

— Tu, deci eu îți zic cum vreau eu, da? Că îmi permit, da? Îmi permit să-ți zic cum vreau io, da, tuu?

— Dacă aveți atitudinea asta și ridicați tonul, eu vă spun „la revedere”!

Ș-am plecat, dar tot am auzit-o promițând că vorbește ea „cu cine trebuie”.

Bă, ce pot să zic? Oamenii de genul ăsta (da, e un gen) sunt construiți

integral din căcat. Bănuitor, sigur pe tâmpeniile lui, recalcitrant și care spune în stânga și-n dreapta cum își „permite” să una sau alta. Uite, fă, de ce o să faci tu ceva boală gravă în curând. Că oamenii ca mine îi întâlnesc pe cei ca tine, iar cei ca mine le doresc unele chestii cu multă, multă ardoare.

Nu fiți căcați când interacționați cu oameni. Vă sfătuiesc, nu vă rog.

— Nu vă supărați, aveți cumva insomnii?

— De fapt, chiar am. Dar cartea nu e, că presupun că la Binder vă referiți. Și n-a apărut măcar, nu există, nici urmă de ea. Nul

Poate ești cel mai sexy la tine acasă, dar nu veni la 3 cm de gura librarului, șoptindu-i ce carte vrei. Nu aud cu gura. Poate par o tristă, dar n-am nevoie de genul ăsta de apropiere. Aproape că o femeie poate rămâne însărcinată de la așa apropiere, dude.

Și dacă vrei împachetarea cărții, nu băga deștiu' să ajuți, că nu e nevoie, nu e „împachetare asistată”, să contribuim cu o tăiere ș-o lipire, pe rând.

Și dacă-ți zic că am doar volumul 3 din seria de la care tu vrei volumul 4, nu insista să te duc la raft cu plodul tău, „să ne uităm, că poate aveți 4 de fapt și nu știți”. Când afurisitul de 4 nici nu e tradus în română.

Eroare la tipărirea bonului fiscal. Frică la gândul că și ăsta din fața mea poate fi un dobitoc ca ăla de mai devreme, care să nu aibă răbdare 30 de secunde și să înceapă cu tâmpenii de „don’șuară, eu îți chem anafu, că mă furi“. Fugit după șăf, să ajute.

Aglomeratie printre cărți, ocolit cititori la milimetru, cot în coasta unui tip.

Flăcăuța cu plete bălaie se vără-n fața mea, fără să salute și tutuind ca la mă-sa pe pășune:

— Zi și mie parola de net.

Fără să procesez măcar, tot alergând:

— N-avem vifu’ aicia.

Încetinind puțin, pe măsură ce înțelegeam ce am zis, voind „să mă scot“ și să-i dau o lecție:

— La revedere. Și bună seara și dumneavoastră!

De atâtea ori, când o carte nu e împărțită-n volume, se trezește omul isteric să se crizeze:

— Ăăă, vreau și io cartea asta, dar să-mi dați și primele două volume!

E rândul librarului să facă „ăăăă”, că e destul de sigur că scârba aia de carte n-are și „primele două volume”. Îi explici asta, te scuzi că nu ești 100% sigur de ce zici, îl întrebi despre presupusele volume.

— Păi da' io de unde să știu? Dumneavoastră să știți sigur. Da' aicia e trei, pe carte, deci sigur are și 1 și 2.

— Mă scuzați, dar aia e editura.

— Da, da, dar vreau și primele două volume, nu pot începe așa, cu trei!

— TREI e editura, nu există cele două volume de care spuneți.

— Da, dar scrie „trei”; n-am timp de din astea, domnișoară, mă grăbesc.

Trebuie să joci după regulile lui, așa că:

— Ah, da, îmi pare rău. Nu avem primele volume, doar acesta există la noi. Mai căutați și-n alte părți... poate vă lămurește cineva. Că Trei este numele edituriilor

Anna zice:

— Ce fain e cu tine pe tură, râdem mult, adică râzi și mă faci să râd...

— Da? Mă bucur.

Și râd iar.

Anna:

— Uite, vezi? Ca acum. Sau... stai: ai vreo problemă, cumva?

— Vreau și eu ceva simbolic pentru fică-mea.

Nu îi plac căcățelele gen semn-de-carte-dop-amuzant-lanternă-de-chei-rahata-cu-moț, cărți nu vrea.

— Nu, că vreau să se și folosească pe bune.

Îi zici că, dacă se folosește practic de, atunci nu mai e simbolică chestia. Și că la cărți e aberant criteriul ăsta.

— Eh, văd că nu mă ajutați să descopăr ceva interesant. Și am văzut o colegă de-a ta în spate, da' am zis să n-o întreb, că aia mai are un pic și moare, cred că stă pe aici și își așteaptă pensia, nu era potrivită să o întreb așa ceva. Mă duc să îi iau ceva flori. Da' de plastic găsesc undeva? Să nu se oflească.

Nu-i zici decât în șoaptă, în timp ce ea merge plictisită spre ieșire, că „bătrâna” colegă are, în cel mai rău caz, cam aceeași vârstă cu „elitista”. Și după ce iese, tot șoptit: „băga-ți-ai în cur florile de plastic cu tot cu ghiveci”.

Prima poruncă.

Omul-cumpărător nu se va apropia extrem de mult de librarul care stă în genunchi și repară dezastrul făcut de alt om-cumpărător; nu se va fixa cu zona pelviană la 5 cm de fața librarului, nevoit să se ridice ca să evite penibilul situației și tentația de a folosi obiect contondent. Și nu va întinde mâna spre librar, încercând să explice, pentru că va amplifica dorința librarului de a face armă din orice.

— Împachetați?

— Da, spui în timp ce deja iei prețul de pe carte.

— Da' să luați prețul.

Ură transmiți în ochii care te priveau când dezlipeai eticheta.

— Da, l-am luat.

Pliezi colțul hârtiei argintii, că numa' cu sclipici vrea toată lumea.

Aproape ai terminat de ambalat, când auzi glasul de bovină dezamăgită:

— Vai de mine, da' prețul?l N-ați luat prețul de pe spate, nu?l Trebuia să îl iau

eu.

Parcă Munch zicea că „în mulțime, fiecare este singur“; nu, coa', nu. În mulțime, ura se amplifică exponențial, fiecare urlet de copil e cauză de deprimare, fiecare dobitoc dă probă on & on pentru un loc pe lista cu oameni pe care i-ai ucide, fiecare mână care-ți atinge buclele în treacăt e candidată la tăiere.

Copil care se trânteste cu curu' de gresie sau ce-o fi aia de pe jos:

— Da' io vreau să mănânc îngheciartă!

Femeie blondă, tânără, sexy, iese din magazinul cu produse pentru păr; de mână ei, fetiță de 4-5 ani, ca un îngerăș, care șoptește ceva mamei, iar ea îi răspunde:

— Da, băi, da, mami, da, da. Dar înțelege dracului că nu mai are mami bani de dat și pe cărți.

— Bună ziua! Mă interesează și pe mine cartea asta cu milionul de poeme, dar vreau una fără defect, dacă aveți, că văd că asta are paginile tăiate.

Eh, da' ați împachetat vreodată o felicitare, aflată deja în plic colorat, în hârtie și mai colorată pentru că „doar nu îi dau felicitarea așa simplă, numai în plic”?

Momentu' ăla când ți-ai terminat programul, dar mai stai prin librărie, te mai uiți la o carte, mai vorbești cu un coleg... și tresari cu nervi când apare câte unu' care întreabă tâmpenii, pregătindu-te să-i răspunzi politicos, da' cu intenția de a-l face să își vadă greșeala, să-l doară și să se bucure că i-ai zis ceva așa urât într-un mod așa frumos. Da' nu faci nimic. Îi doar momentu' ăla.

- Cărt' numa' aici?
- Cum adică? Aici și-n restul librăriei.
- Nu, adică de psihologie. Numa' aici unde scrie „psihologie“?

Într-o zi cu multe de râs:

— Logopedie?

— Ce e cu ea?

— Unde le aveți? Cărțile de logopedie.

— Da' nu avem cărdelo... logo... CĂRȚI DE LOGOPEDIE, scuze.

Mă bag și eu:

— Oh, the irony!

Discuție cultă între librari:

- Sunt tare curioasă de filmul ăla, Son of Saul sau cum îi zice...
- Da? Păi hai să mergem joi. Ba nu, vineri.
- Vineri nu pot, că mă duc la teatru.
- Du-te la dracu' să te ial

Și totuși, nu există motiv mai bun să te simți ca dracu' duminica la 3 după-amiaza decât bancnota mototolită și aruncată spre tine de la juma' de metru, cu scârbă și superioritate, de către tipul nașpa, dar cu bani și atitudine.

— Aveți mângă?

Eu:

— Ceee?!

Vine mai aproape, dar tot țipă:

— Mângă!l Mângă!l

Știu că o să par proastă, dar trebuie să întreb:

— Ăăă... e o carte sau...?

— Nuuu. E... cum să vă zic? Mângă! Mângă?

Nu mai am replică.

— Un fel de gelatină, așa. Dar e mângă!l

În drum spre baie, într-un loc mai ascuns, tanti în uniformă, deci e la muncă, alături de bărbat venit în vizită cu fetița de câțiva anișori. Folosește scârboasa expresie:

— Dă-i guriță lu' mămica.

Fetița o pupă, apoi îi zice, îmbrățișându-i piciorul:

— Ai grijă cin' ți-o tragel

Încurcată și pentru că „gurița” mă-sii își întorsese colțurile în jos, completează:

— Așa a zis tati.

Bă, cât de dobitoc cretin tre' să fi ca să arunci o carte spre librar și să zici „n-o vreau, e urâtă”? Poate și tu ești urât și nu te-aș vrea în librărie, da' nu te scuipe și nu îți dau peste dinți cu ceva cartonat și greu, așa cum aș fi tentată.

At the end of the day, cel mai cretin om rămâne ăla care ia un raft întreg de cărți și le întoarce, sistematic, cu cotorul spre interior. Mai cretin de-atât e doar li-brarul care nu îi zice nimic.

Cum să privești în ochi pe tipul care îți vorbește despre cărți de vânzări dacă îți tot mută organele dintr-o parte în alta, aproape mereu folosind ambele mâini, în timp ce prietenul lui se scarpină printre buci, tot cu pasiune, când cu o mână, când cu alta?

— Alo? Mă numesc XYZ și am comandat ieri cărți de pe site. Până acum nu m-a sunat nimeni să vin după ele, că am selectat „ridicare din magazin”.

— Ok, haideți că verific. Să îmi mai spuneți numele.

Găsești pe nenea, vezi comanda, te holbezi un pic când vezi că e vorba de e-book-uri, pasezi telefonul colegei drăguțe, iar ea îi explică:

— Știți, cartea electronică nu s-ar putea ridica din magazin, nu am avea ce să vă dăm fizic. Primiți pe mail linkul pentru descărcarea cărților. Serios.

Colega mea îi zice lui Godină să mai vină, să ne dea și autografe.

Eu îi zic că vindem la suprapreț cărțile cu autograf și păstrăm diferența.

Eu am vrut să fiu glumeață, da' oare data viitoare vine-n uniformă și-mi cere...

socoteală?

Nu simți apropierea de om până nu dai de o vacă bătrână:

— Și împachetați? E gratuit?

— Da.

— Împachetează și mie. Vai de mine, nu în dăn ălea, că-s oribile. De ce ai numai hârtie din aia?

După ce îi împachetează cineva (într-o altă hârtie, contra-cost, mult mai na-soală decât aia gratuită):

— E oribil împachetată.

Ce bine că mi se terminase programul de 10 minute, că nu mai aveam uniformă și că am putut să întreb colega de la casă, accentuând fiecare silabă:

— Oferiți vreun discount pentru ciufute? Dacă da, să-mi spuneți, că văd că am și model.

Oameni:

— Cămaşa lui?

— Nu.

— Cămaşa lui?

— Nu, nu avem.

— Cartea lu' poliţistu'?

— Nu mai este.

— Volumul trei din Fluturi?

— Nu există.

— Plicuri?

— Nu.

— Cărtărescu unde găsec?

Mă ia entuziasmul, Doamne, cum mai citeşte lumea!

Bătrâne, ca munții de bătrâne:

— Domniță, felicitare vreau. Dar frumoasă.

— Păi... cele de acolo sunt singurele pe care le avem. Alegeți ce vă place.

— Nu, zi-mi tu una care ți se pare frumoasă.

— Nu vă zic, poate nu se potrivește ideea de frumos. Eu vi le arăt, dumneavoastră alegeți.

— Nuu, haai, spune-nel

— Asta.

— A. Asta e urâtă. La revederel

Flăcău cu gene fluturătoare:

— Pot să te întreb si eu?

— Da, dacă așteptați puțin, să nu vă băgați în fața celor care așteaptă.

Îi vine rândul.

— Red Book?

— În engleză?

— Nu, cum să vreau? În română.

— Deci Cartea Roșie. N-avem.

— A, da' ce, ai auzit de ea?!

— Aveți cumva 10 bani? Să vă dau rest 1 leu, nu 90 de bani, îi explici.

Bagă mâna în buzunar, o scoate plină de mărunței, bucățele de gustărele. Și stă cu palma plină întinsă spre tine.

— Da, văd că aveți. Să-mi dați 10 bani de acolo.

— Păi ia-i tu de acolo, ce are? zice semi-libidinosul, în timp ce nevasta rânjește.

Să te abții, să nu te abții; azi, asta nu e o întrebare.

— Da, aș putea să îi iau, dar chiar nu vreau să vă... pipăi mâna.

Tot rânjind, nevasta zice cu calm:

— Vezi? Eu ți-am zis că nu te pipăie nimeni, nici măcar pentru bani.

Librarul-femeie o place pe nevasta-femeie, acum.

— Aveți cuțitașe?

— Nu, nu prea ținem cuțite-n librărie. Din păcate.

— A, credeam că aveți, că aveți de tot felul, căni și din astea.

— Da, avem lucruri cu tematică legată de cărți, citit... tacâmuri nu avem.

— Îhî, păcat, erau faine cuțitașele, cuțitașe-mi trebuiau, din alea faine de la bla-bla-bla.

Sâmbătă, 12 ore lucrate. Doar eu și Anna, amândouă bolnave. Duminică ne așteaptă alte 12 ore și suntem exasperate deja de pe la jumătatea programului.

Eu cu coloana tot mai afectată, dar urcând pe scară să dau jos o carte, ridicând o cutiuță cu niște cărți... Anna cu gâtul praf, dar fiind nevoită să vorbească cu oamenii, să le șoptească explicații legate de prețul care oricum e afișat pe spatele fiecărei cărți.

Eu încerc să răspund la întrebări în locul ei, însă câțiva clienți se uită urât la mine și ridică vocea la ea:

— Ce spuneeți? Mai tare, că nu vă aaauuud!

La casă vine un el – genul cu burtă care iese de sub tricoul prea strâmt, freză aranjată cu dungulițe, inele și autosuficientă – însoțit de o ea – o tipă decentă, aproape banală și ștearsă. Anna îi scanează cărțile, dă să spună totalul de achitat, dar îi vine să strănute, îi dau lacrimile și se întoarce, iar eu îi iau locul rapid, să nu se supere clientul că așteaptă din cauza boalelor noastre.

Tipul:

— E ok domnișoara, am făcut eu ceva? Plânge cumva domnișoara? Vrea el să știe.

— Nu, nu e deloc ok domnișoara, dar nu plânge deocamdată. Strănută. Dar e ok, i-am luat eu locul.

— Aha... mă gândeam că plânge și că e din cauza mea, zice inesteticul neapetisant rânjind cu mulțumire, în vreme ce femeia de lângă el îl privește cu un fel de milă amestecată cu scârbă. Știți, eu mai fac fetele să plângă așa... chiar le fac

să plângă, uneori nu vreau, dar așa se întâmplă și credeam că și cu domnișoara e la fel, credeam că din cauza mea plânge...

— Promit și vă asigur că nu asta e cauza, da? Chiar vă asigur că nu are nicio legătură cu dumneavoastră. Nu ar avea cum. Deci nu, stați absolut liniștit, n-ați făcut pe nimeni să plângă aici.

— Deci vreau să-mi cauți un autor.

— Să îmi spuneiți titlul, vă rog, e mai simplu așa.

— Domnișoară, mie să-mi cauți autorul, că n-ai tu ce vreau eu!

Ai vrea să-i spui că, dacă e sigură că nu ai, atunci nu mai are rost să cauți, dar nu-ți permiți, că depinzi de lucruri și-ți place să mănânci și să-ți plătești chiria și să stai printre cărți și să îți cumperi cărți.

Deci condescendenta vine lângă tine, tu nu ai curajul să-i spui să stea în pătrățița destinată, și îți spune:

— Eeeee-miiii-nee-SSSS-CCCC-UUUU. Eminescuuu.

Faci ochii mari, iar nu ai curaj, dar te-ai revoltat deja.

— Eminescu, doamnă?

— Da. Ce, îl știi?

Nu-i răspunzi. O urăști, puternic, sincer, adânc. Crezi că nimeni n-a urât vreodată cu o ură ca a ta. Și bunica știe cine e Eminescu și cum se scrie, poate chiar nimerește tastele pentru a căuta numele ăsta într-o bază de date. Nu sigur, dar măcar poate. Nu poți să ai pretenția că te duci într-un magazin de încălțăminte și le explici celor de acolo, eventual le desenezi, cum arată pantofi sport. E bine să dai detalii, nu e bine să fii cretin. Cum spuneam, nu îi răspunzi direct la asta.

— Ce anume căutați? De Eminescu.

— Poezii, ce să caut? răspunde absolut sictirită.

Și la fiecare câteva săptămâni vin cei care nu salută, dar spun direct, cam în șoaptă:

— Am vorbit cu cineva de sus de la voi, dă și mie „La ce să te aștepți când ești însărcinată”.

Verifici, spui femeii că nu ai. Trec 5 minute, poate. Vine un bărbat:

— A întrebat și soția mai devreme. „La ce să te aștepți când ești însărcinată”.

Pe același ton de superioritate, ușor în șoaptă, aplecându-se spre tine, să te facă să pricepi ce mic ești.

— Chiar am vorbit cu cineva de sus, să-mi dați cartea, că o aveți!

— Cartea respectivă nu doar că nu este la noi, nu este nici la cealaltă librărie a noastră. Și nici nu a fost niciodată. Există doar „Ghidul bonei”, aceeași editură, aceeași colecție, dar e altceva.

— Nu, deci nu pricepeți. Mie șefii voștri mi-au zis că găsesc cartea aici. Cum să-mi ziceți voi că nu aveți?

Pleacă doar după ce-l ignori. Și te simți prost. Pentru tine, pentru el, pentru ea, pentru atitudinea lor. Că l-ai sfidat, asta faci cu acest gen de oameni. Nu mai e de mult vorba dacă ai sau nu ai cartea respectivă; dacă el a vorbit cu acel cineva etern care e mai sus, tu nu poți spune niciodată nu, nici de-ar fi vorba să-ți donezi ambii rinichi și s-o faci musai cu zâmbetul pe buze.

- Cât costă bestseller?
- Poftim?
- Bestseller, ăsta de aici. Cât e?
- Adică setul cu primele două volume, reeditarea de la Fluturi?
- Daaa, evident că Fluturi. Dar e bestseller. Cât e?

- Ce naiba mai e și Binder asta? Că e peste tot.
- E... o carte care se vinde foarte bine.
- N-am citit, dar scrie prost, așa-i?
- Din punctul meu de vedere, da?
- Ca Sandra Brown, cum era aia pe vremuri?
- Da, cam așa.
- Cam așa? Adică mai bine?
- Nuuu, nuu. Mai prost. Dar nu voiam să vă influențez părerea.
- Lasă, că-i stricată de când am văzut titlul și coperta.

Turiştii.

— This bookmark! Gift?

— It's 2 lei.

— Oh, I know. But gift?

— No, you have to pay for it.

— Ja, but we tourists, you should give it for free, because I visist Romania.

— No, I won't pay for that from MY money.

— Why nooot, dear?

— Whaaaat? Do you actually know how much I earn per month? Based on this idea, you should be giving me money.

Ş-apoi i-a zis neamţului de lângă, din ce am priceput, că „hai să plecăm, că asta e proastă şi nu vrea să cedeze şi să ne dea ceva“.

Inventar – Purgatoriul celor ca mine – trebuie să fie asta: să fii făcut să plătești pentru „ce-ai făcut sau n-ai făcut“ (am mai citat ceva, mai fain decât Biblia, da?), stând în căldură insuportabilă, fără timp să bei apă, de exemplu, scanând mereu-mereu aceleași cărți aproape imposibil de ridicat, înghițind praf atât de mult, încât să te gândești că ți se blochează ceva și mori, doar că e deja imposibil, că ești mort, iar asta ți-e pedeapsa, să scanezi, să scanezi toate cărțile din Univers, apoi s-o iei de la capăt, căci ispășirea nu se va termina vreodată, iar sufletul tău va trudi la nesfârșit, mai ceva decât trupul în existența lui scurtă, intensă, împruțită și dominată de inventare!

De Paște, de fiecare dată:

- Aveți actipilde de oo?
- Arcțibilde de uouă aveți?
- Ceva de dat pe ouă?
- Ce aveți pentru ouă?
- Pazăli de Paști aveți?
- Puzzle sferic? Adică în formă de ou.

— Hai, dă repede ceva, orice, să fac cadoul

— Carte sau nu neapărat?

— Nu știu, donșoară, nu-mi pasă, n-auzi? Orice, că trebuia să mă văd deja cu aia.

— Bun, deci e o femeie. Îi place să citească sau nu? Luați un ceainic, un breloc, dacă nu. Sigur aveți de unde alege, dar nu vă pot pune eu ceva-n sacoșă.

— Păi de ce nu, dar de ce ești aici dacă nu?

— Nu aleg eu pentru dumneavoastră. Sunt aici să vă dau sfaturi, dar se pare că nu le vreți. Și să vă iau banii și să vă dau bon fiscal, DUPĂ ce decideți dumneavoastră ce vă place.

— Păi ce să-mi placă, n-auzi că nu-i pentru mine?

— Împachetați, dar cu altă hârtie, că alea 3 pe care le aveți pe degeaba sunt urâtel

Ce aud eu când se comentează la împachetatul care e gratuit:

— Ah, dar nu tăiați de acolo, că nu se poate împacheta, arată urât; n-am împachetat niciodată nimic în viața mea, nu știu că vine acoperit colțul ăla, dar sunt o tâmpită și-mi place să-mi bag degetele în foarfeca ta.

Absolut din senin, fără context și fără salut, fără ca măcar să văd cartea cu pricina, un domn zice:

— Mai aveți și altceva în afară de cartea aia maro? De la autorul ăla, adică.

Un altul, cam la fel:

— Nu știu care exact, am pierdut-o mai demult și o vreau înapoi. Ceva cu religie. Nu cred că era Biblia, nu mai știu. Daa, acum câțiva ani am pierdut-o... adică nu mi-a adus-o unul înapoi și acum nu mai recunoaște. Să tot fie vreo 15-20 de ani. Dar cine mai știe oricum acum cât timp era? Cuuuuum să nu o aveți?!

Vine flăcăul spre casa unde mă aflu, vorbind deja cu un alt flăcău care, mna, a avut norocul de a intra în librărie înaintea altora care erau, probabil, la fel de dornici de a afla despre cărți și autori. Deci librarul vorbea deja cu un om, în vreme ce omul 2 începuse să mârâie că nu vreau să-l bag în seamă. În momente din acestea, bunule domn, ți-aș trece cu buldozerul peste față. Ai răbdare, dă-o dracului de treabă! Să mai spun și că așteptarea omului 2 a fost undeva între 25 și 35 de secunde?

Când îl „bag în seamă“, zice (la fel ca majoritatea, fără urări de zi bună sau un salut, oricare).

— Cartea cunoașterii.

— ăsta e titlul?

— D-apăi?!

— Ok, presupun că da. Caut imediat, că nu-mi spune nimic titlul.

Caut.

— Nu avem nimic cu titlul ăsta. Sigur ăsta e?

— Care altul să fie? Păi de un' să știi eu?

Nu merită osteneala. Întreb editura, nu știe, pleacă și nu mulțumește, clasic.

Iese și se întâlnește cu blonda sexy, care-l întreabă:

— Ai luat?

— Zice că n-are, dar du-te tu și întreabă.

Meanwhile, eu mă pregăteam să înalț o rugă universului, să nu mă lase să fac ceea ce-mi doresc de ceva vreme, de fapt, și anume să pot contribui la vătămarea

fizică a unui cretin. Intră muierea omului:

— Cartea cunoașterii. Aveți așa carte?

— După cum i-am spus și domnului de mai devreme, null

— Ah, cum să nu fie?

— De unde să știu eu un motiv suficient de bun? Pur și simplu nu este.

Își butonează telefonul. Rânjește:

— De fapt, e „Piramida cunoașterii“. Aveți?

— Așa mai vorbim. Nu. Nu avem. Ce editură e?

Nu mai știu ce a zis, dar era ceva ce semăna a Editura-pentru-dureri-feroce-la-suflet-și-alte-zone-aminl

— Îmi pare rău, nu colaborăm cu editura asta. Deci avem și motivul. De asta nu avem cartea de care întrebați.

Nu pare să-i pese foarte mult, căci are alt motiv de atac. Vine mai aproape și pare gata să-mi dea un cap în gură sau măcar mită, să mă convingă s-o ajut. E familie de basarabeni, dar asta nu era relevant până acum (dar da, povestea asta se poate citi cu accent, iese mai fidelă adevărului).

— Auzi? Păi și de unde luăm?

— Nu știu.

— De ce? Cum să nu știi? Îi o carte, nouă ne trebuie, hai, te rugăm frumos.

Vreo bibliotecă pe-aici, prin panarama asta, găsim?

— În mall, nu, nu este nicio bibliotecă. Și nu știu de unde să luați cartea pentru că eu lucrez aici, nu în alte librării. Dar sunt destul de sigură că nu veți găsi în multe locuri editura respectivă.

Pleacă, nu salută, își trage de mână copilul la care aproape că țipă: „lasă

jucăria, lasă jucăria că te pocnește tanti, ascultă la mine, Tatiana, te pocnesc eu dacă nu, te spun lu' tăticu'!"

Then I googled it și se pare că editura nu avea niciun denumire aia kilometrică, dar meh, dacă blonda așa știa că se numește..

Uneori, ca ieri, femeia trimițându-și masculul să întrebe și el de cartea cu vulturi, după ce femeia stătuse în mijlocul librăriei, strigând după ajutor. M-am gândit că pățise ceva, m-am dus, dar nu, voia doar:

— Ajutor să găsesc o cartel

N-am avut alt gând decât acela de a-i înfige o șurubelniță ruginită în ureche, pentru că, vaca pământului, treci pe lângă mine, nu saluți, nu mă întrebi ce vrei, dar te duci 5 pași mai încolo și țiți. Mul

Spune titlul, mă duc la calculator să verific – altă obscuritate – mă întorc și îi spun:

— Nu, nu este. Nici nu am avut-o vreodată.

— Aha, deci nu este?

— Nu este.

Bun, dă să plece, dar atunci intră masculul ei după ea în librărie. Eu mă retrag, ei vorbesc un minut, apoi vine el spre mine, întrebând de cartea cu vulturii afurisiți.

— M-a întrebat, acum un minut, și doamna cu care sunteți. I-am spus de două ori că NU ESTE cartea respectivă.

Rânjește, prea puțin jenat, căci se vede că ea l-a trimis și că, dacă nu se supune, masculul nu mai pupă lucruri esențiale pe acasă. Cum ar fi mâncare sau televizor, mă gândesc.

— Păi, daaa, dar n-a înțeles soția.

— Eu vorbesc destul de tare, tocmai pentru a nu risca așa ceva. În plus, a

auzit, a înțeles și a repetat și dânsa că „nu este”, deci nu văd cum NU a înțeles un NU.

Când îmi ceri poeziile lui Eminescu și eu te întreb ce variantă preferi, una hardcover pentru cadou sau una micuță, la 5 lei, pentru ceva temă la școală a copilului, nu-mi răspunde, pentru numele lui Buddha, cu:

— Auziți? Mie să-mi dați varianta aia bună, cu poeziile lui, nuuu cu coperta nu-știu-cum. Alea bune îmi trebuie mie, nu mă fraieriți pe minel

Mi s-a întâmplat să văd, destul de des la un moment dat, o mamă în vârstă, îmbrăcată creștinește, care ducea de mână un copil cam mare pentru a mai fi ținut așa cu grijă, el încercând să scape de ea fie și pentru puțin. A încercat să o convingă să-i cumpere ceva, ba pentru vârsta lui, ba nu neapărat, cărți colorate, de știință, de curiozități, iar ea s-a arătat neînduplecată, spunând mereu:

— E păcat, nu putem. Ne vede Domnul. Ce-ți trebuie ție așa ceva, nu ai Biblia acasă?

— Da, mămico, dar măcar asta. Sau asta. Doar una. Uite ce scrie aici, știai că țeștoa... țeștoasee... le trăiesc mult timp? Ce sunt țeștoaaa-sele, mămică?

— Nu-s nimic, hai să mergem, nu avem ce să găsim aici.

— Dar uite, măcar asta. Crezi că Domnul Isus se supără dacă-mi iei doar asta? Nu mai cer nimic niciodată, doar asta.

— Pot să o cumpăr?

N-am avut nici măcar o umbră de motiv pentru a-i spune că nu. La 10 minute după ce a plecat, fericit și răsfoind deja cartea, o mamă extra-machiată a intrat urlând, cu fălcile izbindu-se de pereți, că să nu cred că-mi pot permite să-i vând tâmpenii copilului ei, că ea îl detestă pe ăăă... ăăla, Cărtărescu, de parcă pronunțarea numelui scriitorului care mie mi se pare genial o putea umple de ceva ce ea n-avea, și poate că n-avea nici nevoie.

— Lasă, tu, că mă întorc eu cu opeceul, dacă nu-i dai banii înapoi. El să citească ce zic eu, că-s mămica lui, nu ce îi dai tu.

A plecat mângâindu-l protector, de parcă salvase din gura vreunui monstru dătător de minte, privindu-mă cu ura pe care i-o arăți unui necunoscut care nu-și dă gluga de pe ochi cât încearcă să-ți pipăie cățelul în parc.

— Bună! Mrklnsfgdvbknfbnnngîngî...

(aruncă telefonul pe teighea, îi văd facebook-ul derulându-se în fața ochilor atââât de plictisiți)

— Vreau sşdfţgşkerghngîngî...

— Poftim?

(nu schițează nici măcar un gest; dacă n-ar fi deschis gura de la început, ar fi putut să semene cu un bărbat ok: îmbrăcat elegant, înalt, slăbuț și ne-urât)

— slkdshfdferilufhngîngî...

(să vezi, librarul se enervează)

— Vă rog tare mult, se poate să vorbiți mai tare, mai clar și să mă băgați în seamă câteva secunde, până aflați ce doriți să știți?

(ridică ochii din telefon, degetul tot trage de ecran să-i actualizeze informații, dar privirea e tot aia, goală ca aceea pe care mi-am imaginat că o au Churchill și Gage după ce se întorc din „Cimitirul Animalelor”).

— De ce aveți aia și aia pe site, dacă aici nu le găsesc?

Doamne-isuse-cristoase, cum să explici pentru a 17-a oară pe ziua aia că librăria fizică e una, iar librăria online e cam alta?

— Nu mă interesează. Ce reclamă vă faceți dacă nu aveți ce spuneți că aveți?

— Doamnă, din nou. Gândiți-vă la cele două ca la două librării cu totul diferite. Da, cele mai multe articole coincid, dar niciodată nu se poate pune semnul egal între cele două. Site-ul spune că are aia și aia, noi n-am zis, da?

În fine, nu e bine nici că mai sunt două exemplare dintr-o carte, iar unul nu e în Țiplă. Ah, cum poate trece ea peste tragedia asta, cum să cumpere numai unul, dacă celălalt nu-i convine, cum să nu fie babă a dracului până la final?

— Ce mă interesează că nu mai aveți? Eu vreau altul, fără Țiplă nu iau.

— Păi să nu luați dacă nu vreți, nu am de unde să scot un alt exemplar. Două sunt, două vă punem la dispoziție, alegeți și cumpărați ce vi se pare ok.

Cât despre „De vorbă cu Emma“, se pare că pățim următoarele întrebări:

— Aveți De vorbă cu mama?

— Aveți De vorbă cu Ana?

— Bună ziua. De vorbă cu Ela?

— Aveți cartea în care cineva vorbește cu Eva?

— Cum adică nu aveți Fluturi? La ce mai țineți librăria dacă nu aveți? Nu, nu mă interesează că tocmai s-a dat ultimul exemplar, să mai aduceți.

Părinți cu copil, mereu diferiți, mereu aceeași situație:

— Taci, nu mai urla, că nu-ți iau carte. Cu aia de acasă ce faci dacă-ți iau alta?

— Morții tăi, eu îți iau căcatul ăla cu Star Wars, dar nu mai primești nimic dulce azi.

— Cum să-ți iau carte, ești nebun? Îți dai seama câtă mâncare iau de 20 de lei?!

— Da, mami, îți ia mămica cartea care o vrei, să fi deștept ca mami și ca tati.

Copilul cu cei mai mari ochi albaștri:

— Mai aveți cartea „X”?

— Nu, nu mai este.

— Niciodată?!

După ce ajunge la casă cu cartea în mână, o fetiță cât un ghem:

— Să știți că mă glăbesc. Mă duc la festivalul plătitelol.

— Domniță dragă, am văzut prin '80 o carte cu copertă galbenă la prietena mea, mă întrebam dacă o aveți.

Și omul-librar vrea, chiar ar vrea să ajute. Dar nu poate așa. Mai ales când majoritatea cumpărătorilor de carte, oricât de cititori/cunoscători ar fi ei, tot nu pricep că poate o editură nu mai există, că o copertă se poate schimba de la o ediție la alta, că și traducătorul poate fi altul, că e esențial să știi ceva (sau și altceva) despre carte. Încerci timid un:

— Să-mi spuneți măcar despre ce era, un personaj, o scenă, o frântură din numele autorului, orice lucru mic de la care am putea porni, că altfel nu pot să vă ajut.

— Domniță, dar tu n-auzi că n-am citit-o? Eu de aia o vreau, să o citesc. Știu doar coperta, nu înțelegi?!

Moș. Sau nu chiar, că probabil n-a trecut de 50 de ani. Nu știu, pentru mine e moș.

— Ce librărie frumoasă, domnule! Și ce cărți bune, domnule!

Zice asta și stă în fața rafturilor cu cărțile de la Herg Benet, cu „Oral“ la copertă și parcă „Sânge satanic“ la fel, la vedere.

— Da, domnule! Numai cărți bune, numai titluri fine, autori de calitate, domnule! Nu ca la ălanți din centru, am văzut eu că s-au stricat... Herbenet peste tot, numai sex și murdării. Degeaba zice ăia de la Herbenet că lumea citește așa ceva, eu nu cred, domnule! Sigur își cumpără ei cărțile între ei sau le dă străinii bani necurați să bage în țară, să susțină mizeriile și vorbele urâte.

